



ทักษะการออกแบบและรูปแบบการออกแบบของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9



โดย  
นางสาวกมลวิทย์ มีถาวร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทักษะการออกแบบและรูปแบบการออกแบบของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร  
ปีการศึกษา 2562  
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SAVING SKILLS AND SAVING PATTERNS OF TEACHER CIVILIZATION,  
GENERATION X GROUP UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL  
SERVICE AREA 9



By  
MISS Kamonwan MEETAVOEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for Master of Arts (Public and Private Management)  
Graduate School, Silpakorn University  
Academic Year 2019  
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอ  
เรชั่นเอ็กซ์  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

โดย กมลวัฒน์ มีถาวร

สาขาวิชา การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา  
มหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล

---

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก  
(อาจารย์ ดร.พงศ์สุภา เถลิ้มกลิ่น )

60601306 : การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบริหาร

คำสำคัญ : ทักษะการออม, รูปแบบการออม, ความรู้การออม, พฤติกรรมการออม, ทักษะการออม

นางสาว กมลวณีย์ มีถาวร: ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน 2) รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติกวทยา จำนวน 139 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 39-44 ปี อายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน เลือกรูปแบบการออมโดยนำเงินไปฝากธนาคารในสัดส่วนที่มากที่สุด มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้หลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21 - 30 ปี มีการออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500-1,000 บาท มีความถี่ในการออม จำนวน 11-20 ครั้ง/ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมกับ ธนาคารกรุงไทยมากที่สุด ด้านทักษะการออม ประกอบด้วย ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และทัศนคติการออม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการออม และพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ส่วนทัศนคติในการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด

60601306 : Major (Public and Private Management)

Keyword : Saving skills, Savings patter, Savings knowledge, Saving behavior, Saving attitude

MISS KAMONWAN MEETAVOEN : SAVING SKILLS AND SAVING PATTERNS OF TEACHER CIVILIZATION, GENERATION X GROUP UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 9 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAWANYA THAMMAAPIPON, Ph.D.

The objectives of this study were 1) to investigate saving skills of Gen X government teachers under the supervision of the Secondary Education Service Area Office 9 in Kamphaeng Saen District, and 2) to study savings model of Gen X government teachers under the supervision of the Secondary Education Service Area Office 9 in Kamphaeng Saen District. A questionnaire was used as a tool to collect data. The sample was 139 Gen X government teachers at three schools under the supervision of the Secondary Education Service Area Office 9 in Kamphaeng Saen District. Three schools studied were Mattayomthanbinkamphangsaeen School, Kamphaengsaen Wittaya School , and Salatuengkittaya School. Data collected were then analyzed using statistics, including frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of this study indicated that most of the respondents were females, aged between 39-44 years, had years of work experience between 1-10 years, married persons, graduated with a bachelor's degree, earned an average monthly income of 15,001 - 20,000 baht, and had 3 - 5 family members. In terms of savings model, the most commonly saving type was deposit at bank. The purpose of savings was for spending after retirement. They began saving since they were 21-30 years. An average monthly saving was 500-1,000 baht. A frequency of savings was 11-20 times / year. The most popular bank for savings was Krung Thai Bank. Savings skills consisted of saving knowledge, behavior, and attitude. The results indicated that the respondents' saving knowledge and behavior was at a high level. The respondents' attitude towards savings was at the highest level.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ และการสนับสนุนจากบุคคลทั้งหลาย เหล่านี้ ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ธนิษฐ์ รัต นพงศ์ภิญโญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. พงศ์สฎา เฉลิมกลิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางในการดำเนินการวิจัยตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในฐานะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านในความกรุณาเป็น อย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมฐานบิน กำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติงวิทยา ทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ข้อมูลอัน เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้องและสถาบันการเงินได้นำไปใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนารูปแบบการออมที่ เหมาะสมและตรงกับความต้องการของประชาชนทั่วไป รวมไปถึงการวางแผนกำหนดแนวทางการให้ ความรู้เรื่องการออม ส่งเสริมพฤติกรรมและทัศนคติการออมที่ถูกต้อง เพื่อการเตรียมความพร้อมด้าน การเงินต่อไป



กมลวันย์ มีถาวร

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ .....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
3. ขอบเขตของการศึกษา.....	4
4. ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	5
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
6. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	7
1. ทักษะการออม.....	7
2. แนวคิดทฤษฎีความรู้การออม.....	9
3. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการออม.....	14
4. แนวคิดทฤษฎีทัศนคติการออม.....	17
5. แนวคิดทฤษฎีเจเนอเรชั่น.....	18
6. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่การศึกษา.....	22
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย .....	31



1. เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่.....	31
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
3. เครื่องมือการวิจัย .....	32
4. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย .....	34
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
7. การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย .....	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง .....	40
ส่วนที่ 2 รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์.....	43
ส่วนที่ 3 ความรู้ในการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์.....	46
ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์.....	50
ส่วนที่ 5 ทศนคติการออมของกลุ่มตัวอย่าง.....	55
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	60
1. สรุปผลการศึกษา .....	60
2. อภิปรายผลการศึกษา.....	61
3. ข้อเสนอแนะ .....	64
รายการอ้างอิง .....	67
ภาคผนวก.....	71
ประวัติผู้เขียน.....	68

## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการออม .....	12
ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดนครปฐม.....	22
ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี.....	24
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา .....	32
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออม .....	44
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ในการออม.....	47
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ในการออม.....	50
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการออม .....	50
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง	54
ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติการออม.....	55
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามทัศนคติการออมของกลุ่มตัวอย่าง ....	58

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยกำลังเป็นประเด็นที่หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญและนำมาซึ่งความท้าทายในหลายมิติ ทั้งการลดลงของจำนวนแรงงานที่อาจส่งผลต่อการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ การออกแบบระบบบำนาญ การสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังวัยเกษียณ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ล้วนแต่จำเป็นต้องมีมาตรการและการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านและทันที่ การที่หลายประเทศทั่วโลกต้องเผชิญกับภาวะสังคมสูงวัยโดยมีสาเหตุมาจาก อัตราการเกิดต่ำลง ส่วนใหญ่พบในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว สะท้อนจากอัตราการเกิดอยู่ที่ 1.7 คน ต่อ ผู้หญิง 1 คน ซึ่งต่ำกว่าอัตราการเกิดเฉลี่ยของประชากรโลกที่ 2.5 คน ต่อ ผู้หญิง 1 คน เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ความเป็นอยู่ที่ดี มีการศึกษาสูงขึ้น และให้เวลากับการทำงานมากกว่าการมีครอบครัวหรือมีลูก ซึ่งเห็นชัดเจนในประเทศญี่ปุ่นที่จำนวนประชากรลดตัวถึงร้อยละ 0.2 ต่อปี สาเหตุจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดีและอายุยืนขึ้น และสุดท้ายสาเหตุจากผลของยุค Baby boomer ซึ่งเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีอัตราการเกิดของประชากรสูงและกลายเป็นผู้สูงวัยในปัจจุบัน ดังนั้นเมื่อทั้ง 3 ปัจจัยเกิดขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน โครงสร้างประชากรจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงและส่งผลให้สัดส่วนจำนวนผู้สูงอายุต่อจำนวนประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561)

โดยประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น 33.4% อิตาลี 29.4% เยอรมนี 28.00% โปรตุเกส 27.9% และ ฟินแลนด์ 27.8% ในขณะที่ประชากรรวมทุกกลุ่มอายุของโลกกำลังเพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่ช้าลงประชากรสูงอายุกลับเพิ่มด้วยอัตราที่สูงมาก ในระยะเวลา 10 ปี ระหว่างปี 2550 ถึง 2560 ประชากรโลกได้เพิ่มขึ้นจาก 6,609 ล้านคนเป็น 7,550 ล้านคน เท่ากับเพิ่มด้วยอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.4 ต่อปีแต่ประชากรสูงอายุกลับเพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่สูงกว่าอัตราของประชากรรวมถึง 4 เท่าตัว ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปได้เพิ่มขึ้นจาก 611 ล้านคนในปี 2551 เป็น 962 ล้านคนในปี 2560 เท่ากับเพิ่มด้วยอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.8 ต่อปี (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2560)

สำหรับสถานการณ์ผู้สูงอายุของประเทศไทยนั้น ได้ก้าวเข้าสู่ “สังคมสูงอายุ” (Aged Society) ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 10 และการคาดการณ์ประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในปี 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete aged society) เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2574 ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super aged society) เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนผู้สูงอายุประเทศไทยกับประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงที่สุด ขณะที่แรงงานไทยมีแนวโน้มลดลงเร็วกว่าประเทศอื่นๆ ประกอบกับผู้สูงอายุของไทยที่ “การศึกษาสูง” มีเพียงร้อยละ 12 ซึ่งถือว่าน้อยกว่าประเทศอื่นค่อนข้างมาก อีกทั้งระดับรายได้ต่อหัวของไทยยังต่ำกว่าประเทศอื่นที่เข้าสู่สังคมผู้สูงวัยแล้ว ทำให้แรงงานไทยมีแนวโน้ม “แก่ก่อนรวย” สูงและต้องพึ่งพากรัฐและครอบครัวมากขึ้น จึงทำให้เกิดคำถามว่า "ประเทศไทยพร้อมรับมือกับความท้าทายนี้มากน้อยเพียงใด" ผลจากการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสูงวัยของไทยจึงอาจเกิดขึ้นรวดเร็วและรุนแรงกว่าในหลายประเทศ

ทั้งนี้รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมสูงวัยและเริ่มออกมาตรการรับมือในด้านต่างๆ อาทิ การลดภาษีนิติบุคคลให้แก่สถานประกอบการที่มีการจ้างงานผู้สูงอายุ การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุ (Reverse mortgage) และการให้เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้บรรจุประเด็นความท้าทายของภาวะสังคมสูงวัยของไทยในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) ในเรื่องการออม สวัสดิการ การลงทุนทางสังคม เช่น ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม หลักประกันด้านรายได้ของผู้สูงอายุ กฎหมายบำนาญบำนาญแห่งชาติ รูปแบบการใช้จ่าย การลงทุน และการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคม และคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้ก็ยังไม่สามารถตอบโจทย์ของประเทศไทยได้ทั้งหมด โดยเฉพาะประเด็นเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุหลังวัยเกษียณ จากสภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงิน เนื่องจากผู้สูงอายุอาจมีเงินเก็บและรายได้ไม่เพียงพอในการดำเนินชีวิตในวัยหลังเกษียณ

จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้สำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2559 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง 10,876 ราย ทั้งในและนอกเขตเทศบาลทั่วประเทศ พบว่า คนไทยร้อยละ 34.6 ไม่มีเงินออม ในขณะที่ผู้ที่มีเงินออมนั้น ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการออมเงิน

เมื่อฉุกเฉิน/เจ็บป่วยมากที่สุดร้อยละ 38.3 ส่วนการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุอยู่ที่ร้อยละ 34.7 นอกจากนี้ผลสำรวจยังพบว่า คนไทยร้อยละ 85.8 อาจมีความเสี่ยงเงินไม่พอใช้ในการดำรงชีพยามชรา เนื่องจากยังไม่ได้วางแผนการเงินเพื่อเกษียณ (25.2%) หรือวางแผนแล้วแต่ไม่ลงมือทำ (30.4%) หรือทำตามแผนไม่ได้ (30.2%) ทั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย อันประกอบด้วย ด้านความรู้เรื่องการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงินและด้านทัศนคติการเงิน พบว่า คนไทยส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการเงินอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 48.6) ในขณะที่ด้านพฤติกรรมการออมและด้านทัศนคติการออม อยู่ที่ร้อยละ 62.2 และร้อยละ 76.0 ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความรู้เรื่องการเงินของคนไทยอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับพฤติกรรมการออมและทัศนคติการออม สำหรับภาพรวมทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2559 มีแนวโน้มดีขึ้นจากปี 2556 ยกเว้นด้านพฤติกรรมการเงินซึ่งปรับตัวลดลงจากหลายหัวข้อ เช่น การไม่ตั้งเป้าหมายระยะยาว ขาดการดูแลบริหารเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด ไม่ชำระค่าใช้จ่ายตรงตามเวลาเรียกเก็บ และขาดการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนก่อนการเลือกซื้อ และจากการศึกษายังพบว่ากลุ่มที่มีทักษะทางการเงินต่ำกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ กลุ่มเจนเนอเรชั่นซี (อายุ 10-19 ปี) และเจนเนอเรชั่น Baby Boomer ขึ้นไป (อายุ 55-74 ปี) ส่วนเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ (อายุ 39 - 54 ปี) มีทักษะทางการเงินสูงสุดโดยเฉพาะในเรื่องการออมเงิน รองลงมา คือ เจนเนอเรชั่นวาย (อายุ 19- 38 ปี) และหากพิจารณาทักษะทางการเงินตามรายภาค พบว่า คนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีทักษะทางการเงินต่ำที่สุดอยู่ที่ ร้อยละ 59.00 และ ร้อยละ 59.50 ตามลำดับ ในขณะที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล (ปทุมธานี นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร) และภาคใต้ เป็นภาคที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะทางการเงินสูงสุด เท่ากันอยู่ที่ร้อยละ 63.30 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้พยายามส่งเสริมการออมให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัยตามนโยบายการออมแห่งชาติ โดยเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยมาสร้างนิสัยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ลดการบริโภคที่ไม่จำเป็น และเก็บออมไว้ใช้จ่ายเมื่อเดือดร้อน หรือเหลือเก็บไว้ใช้ในอนาคตเพื่อความมั่นคงของชีวิต แต่จากการสำรวจที่ผ่านมาจะเห็นว่าประชาชนในกลุ่มอายุหรือกลุ่มเจนเนอเรชั่นต่างๆ จะมีพฤติกรรมการแสดงออกในการออมและทัศนคติการออมที่แตกต่างกันออกไป อันเป็นผลมาจากการเกิดในยุคต่างๆ กัน

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าคนในยุคเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์เป็นกลุ่มที่มีทักษะทางการเงินสูงสุด ซึ่งอาจใช้เป็นต้นแบบสำหรับกลุ่มเจนเนอเรชั่นอื่นๆ ต่อไปได้ ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการศึกษาในกลุ่มข้าราชการครูในกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ เนื่องจาก “ข้าราชการครู” เป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อ

การพัฒนาประเทศชาติอย่างมาก โดยมีภาระหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลทางด้านการศึกษามีความมั่นคงทั้งในส่วนของสาขาอาชีพและรายได้ การที่ข้าราชการครูจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักยภาพ มีคุณธรรม ก็ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ และด้านการเงิน อีกทั้งข้าราชการครูเป็นกลุ่มราชการที่มีปัญหาในเรื่องหนี้สินที่แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันการที่จะสามารถผ่อนชำระหนี้สินได้นั้นก็ต้องมีแผนออมเงินและการใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพซึ่งผลของงานวิจัยอาจจะเป็นประโยชน์หรือเป็นต้นแบบในการออมเงินสำหรับข้าราชการครูในทุกเจเนอเรชั่น ข้าราชการครูจึงเป็นอาชีพที่มีความน่าสนใจที่จะเป็นกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่สถาบันการเงินนำไปใช้พัฒนารูปแบบการออมที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้ากลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ซึ่งเป็นกลุ่มหลักที่มีทักษะทางการเงินสูงที่สุดและเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับกลุ่มเจเนอเรชั่นอื่นๆ และเป็นประโยชน์สำหรับรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมทักษะการออม เช่น การให้ความรู้เรื่องการออม การส่งเสริมพฤติกรรมการออมและการสร้างทัศนคติที่ดีในการออม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ อันเป็นการลดภาระของรัฐบาลและแก้ไขปัญหาความไม่มั่นคงทางการเงินในชีวิตวัยเกษียณ

## 2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

2.2 เพื่อศึกษารูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

## 3. ขอบเขตของการศึกษา

### 3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ อันประกอบด้วย ความรู้เรื่องการออม พฤติกรรมการออม และทัศนคติการออม และศึกษารูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์



### 3.2 ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ข้าราชการครูกลุ่มเงินเดือนเรชน์เอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยม ฐานบินกำแพงแสน และโรงเรียนศาลาติกวิทยา

### 3.3 ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 – เดือนมีนาคม 2563 รวมระยะเวลา 15 เดือน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ในเดือนพฤศจิกายน 2562 – ธันวาคม 2562

## 4. ประโยชน์ที่จะได้รับ

4.1 ทราบถึงทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเงินเดือนเรชน์เอ็กซ์ อันประกอบด้วยระดับ ความรู้เรื่องการออม พฤติกรรมการออมและทัศนคติการออม อันเป็นประโยชน์ให้แก่โรงเรียน ต้นสังกัด รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการออมให้แก่ ข้าราชการครู เช่น การให้ความรู้เรื่องการออมการส่งเสริมพฤติกรรมการออมและการสร้างทัศนคติที่ดี ในการออม

4.2 ทราบถึงรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเงินเดือนเรชน์เอ็กซ์ เพื่อเป็นประโยชน์ ให้แก่สถาบันการเงินการธนาคาร นำไปใช้พัฒนารูปแบบการออมที่เหมาะสมกับความต้องการของ ลูกค้ำกลุ่มเงินเดือนเรชน์เอ็กซ์

## 5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ข้าราชการครูกลุ่มเงินเดือนเรชน์เอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 หมายถึง ข้าราชการครู ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2508 – 2523 (อายุระหว่าง 39 – 54 ปี) และ ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัด นครปฐม ใน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และ โรงเรียนศาลาติกวิทยา

5.2 ทักษะการออม หมายถึง ทักษะอันประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเรื่องการออม พฤติกรรมการออมและทัศนคติการออม

5.3 ความรู้การออม หมายถึง องค์ประกอบรวมของความตระหนัก ความรู้ ความสามารถ ทักษะคติ ตลอดจนพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการตัดสินใจทางการเงินและกำหนดความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี รวมถึงความเข้าใจแนวความคิดที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน ทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้และความเข้าใจเหล่านี้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผล

5.4 พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อการออม ทุกๆ สิ่งที่บุคคลทำซึ่งสามารถสังเกตได้ โดยตรงหรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

5.5 ทักษะการออม หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก ความเชื่อ ที่บุคคลเห็นคุณค่าว่าการออมสามารถสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยกับตนเองและครอบครัว ทำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง และเกิดพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอ

5.6 รูปแบบการออม หมายถึง รูปแบบการออมเงินซึ่งสามารถจำแนกได้หลายประเภท โดยแต่ละประเภทย่อมมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป จึงมีหลากหลายรูปแบบเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

## 6. กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย



## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอเรชั่น เอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัด นครปฐม” ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความวิจัย และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนด กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. ทักษะการออม
2. แนวคิดทฤษฎีความรู้การออม
3. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมการออม
4. แนวคิดทฤษฎีทัศนคติการออม
5. แนวคิดทฤษฎีเจนเนอเรชั่น
6. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่การศึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. ทักษะการออม

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2559) กล่าวว่า ทักษะทางการเงินที่ดีเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนผ่านพ้นความท้าทายต่างๆ ได้อย่างมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นความเปราะบางทางการเงินของภาคครัวเรือน การเข้าสู่สังคมสูงวัย และปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการเงิน โดยแบ่งทักษะทางการเงินออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน และจากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้สำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2559 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง 10,876 ราย ทั้งในและนอกเขตเทศบาลทั่วประเทศ พบว่า คนไทยร้อยละ 34.6 ไม่มีเงินออม ในขณะที่ผู้ที่มีเงินออมนั้น ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการออมเงินเพื่อฉุกเฉิน/เจ็บป่วยมากที่สุด ร้อยละ 38.3 ส่วนการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ ร้อยละ 34.7 อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจยังพบว่า คนไทยร้อยละ 85.8 อาจมีความเสี่ยงเงินไม่พอใช้ในการดำรงชีพยามชรา

เนื่องจากยังไม่ได้วางแผนการเงินเพื่อเกษียณ (25.2%) หรือวางแผนแล้วแต่ไม่ลงมือทำ (30.4%) หรือทำตามแผนไม่ได้ (30.2%)

ในส่วนของผลการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย อันประกอบด้วย ด้านความรู้เรื่องการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงินและด้านทัศนคติการเงิน พบว่า คนไทยมีความรู้เรื่องการเงินส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 48.6) ในขณะที่ด้านพฤติกรรมการออมและด้านทัศนคติการออมของคนไทยส่วนใหญ่ อยู่ที่ร้อยละ 62.2 และร้อยละ 76.0 ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความรู้เรื่องการเงินของคนไทยอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับพฤติกรรมการออมและทัศนคติการออมตามลำดับ สำหรับภาพรวมทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2559 มีแนวโน้มดีขึ้นจากปี 2556 ยกเว้นด้านพฤติกรรมทางการเงินซึ่งปรับตัวลดลงจากหลายหัวข้อ เช่น การไม่ตั้งเป้าหมายระยะยาว ขาดการดูแลบริหารเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด ไม่ชำระค่าใช้จ่ายตรงตามเวลาเรียกเก็บ และขาดการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนก่อนการเลือกซื้อ และจากการศึกษายังพบว่ากลุ่มที่มีทักษะทางการเงินต่ำกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ กลุ่มเจนเนอเรชันซี (อายุ 10-19 ปี) และเจนเนอเรชัน Baby Boomer ขึ้นไป (อายุ 80-99 ปี) ส่วนเจนเนอเรชันเอ็กซ์ (อายุ 36 - 50 ปี) มีทักษะทางการเงินสูงสุด รองลงมา คือ เจนเนอเรชันวาย (อายุ 19- 38 ปี) และหากพิจารณาทักษะทางการเงินตามรายภาค พบว่า คนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีทักษะทางการเงินต่ำที่สุดอยู่ที่ ร้อยละ 59.00 และร้อยละ 59.50 ตามลำดับ ในขณะที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล (ปทุมธานี นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร) และภาคใต้ เป็นภาคที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะทางการเงินสูงที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 63.30 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดทักษะทางการเงินซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้เรื่องการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน มาประยุกต์เป็นแนวทางในการศึกษาทักษะการออม โดยจะศึกษา 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และทัศนคติการออม และเลือกศึกษากลุ่มเจนเนอเรชันเอ็กซ์ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีทักษะทางการเงินสูงสุด

## 2. แนวคิดทฤษฎีความรู้การออม

### 2.1 ความหมายการออม

บุญรุ่ง จันทน์นาค (2554) ได้กล่าวว่า การออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต เช่น ในยามป่วยไข้ ยามแก่ชราหรือนำไปลงทุนหาผลประโยชน์

วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และวลัยภรณ์ อัดตะนันท์ (2531) ได้กล่าวว่า การออมส่วนบุคคล ในทางบัญชี หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ (Net Worth) ของบุคคลในรอบบัญชีแต่ละรอบ โดยไม่รวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการตีราคา (Revaluation) ของสินทรัพย์และหนี้สินที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในเชิงสถิติ (Stock Concept)

อนุสรรา สุภา (2562) ได้กล่าวว่า การออม ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับภาพรวมของประเทศและในภาคครัวเรือน โดยถือเป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนประเทศ ประกอบด้วย เงินออมภาคครัวเรือน เงินออมภาคธุรกิจเอกชน และเงินออมภาครัฐบาล ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญสำหรับการลงทุนของประเทศในระดับครัวเรือนการออมเงินมีความสำคัญในการประกันความมั่นคงในอนาคตของผู้ออมและครอบครัว

โดยทางผู้วิจัยจะนำแนวคิดทฤษฎีความรู้ทางการเงินมาประยุกต์ใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาความรู้ทางการเงินในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้

### 2.2 ความหมายความรู้การออม

ปรารธนา เหล่าคนดี (2558) ได้กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางการเงิน หมายถึง ความรู้และความเข้าใจแนวความคิดที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน รวมถึงทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้และความเข้าใจเหล่านี้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลในหลากหลายบริบททางการเงิน เพื่อปรับปรุงความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของประชาชนและสังคม ช่วยให้สามารถมีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจ การมี ความรู้ทางการเงินไม่ได้หมายความว่ามีความรู้ทางการเงินเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในการนำความรู้ไปใช้เพื่อการสร้างมั่นคงในชีวิต โดยที่ทักษะด้านการเงิน ทักษะคิดและพฤติกรรม ทางการเงินโดยรวมถือว่ามีความสำคัญเท่าๆ กัน กับความสามารถในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน

กรณีกา วาระวิษะนี (2560) ได้กล่าววว่า ความรู้้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง องค์ประกอบมวบรวมของความตระหนัก ความรู้้ ความสามารถ ทักษะคติ ตลอดจนพฤติกรรมที่จำเป็น ต่อการตัดสินใจทางการเงินและกำหนดความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดีได้ (OECD : Organization for Economic Co-operation and Development, 2011) ประกอบไปด้วย ทักษะคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ความรู้้ทางการเงิน อย่งไรก็ดี หากในอนาคตทุกๆ ครอบครั้ว มีความรู้้ความ เข้าใจในความรู้้ทางการเงินอย่งเพียงพอก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม โดยรวมแก่ประเทศชาติ

การจัดสรรเงินลงทุนเพื่อให้เหมาะสมกับเป้าหมายนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อเราสำรวจแล้วว่า ตนเองต้องการวางแผนการเงินไปในทิศทางใด การเลือกแหล่งเก็บเงินของเราก็จะง่ายขึ้น การวางแผน การเงินส่วนบุคคลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 1) การวางแผนการลงทุน เพื่อสร้างเงินลงทุนให้เติบโตตามเป้าหมายภายใต้ระดับความ เสี่ยงที่ยอมรับได้
- 2) การวางแผนประกันชีวิต เพื่อป้องกันความเสี่ยงให้ชีวิตและทรัพย์สิน
- 3) การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีหลังเกษียณ
- 4) การวางแผนภาษี เพื่อจัดการภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมายและใช้สิทธิประโยชน์เพื่อ ประหยัดภาษีสูงสุด
- 5) การวางแผนมรดก เพื่อส่งต่อทรัพย์สินให้ทายาทได้ตรงตามความต้องการของเรา มากที่สุด

จากการที่กล่าวไปในข้างต้นนั้น สามารถสรุปความหมายได้คือ ความรู้้การออม หมายถึง องค์ประกอบรวมของความตระหนัก ความรู้้ ความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ ทางการเงินและกำหนดความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี รวมถึงความเข้าใจแนวความคิดที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้้และความเข้าใจเหล่านี้ใน การตัดสินใจที่มีประสิทธิผล

## 2.3 ทฤษฎีความรู้การออม

### 2.3.1 สมการเงินออม

สมการเงินออม คือ รายได้ - เงินออม = รายจ่าย ซึ่งหมายความว่า บุคคลจะต้องกันเงินออกมาเพื่อการออมก่อนการใช้จ่าย ถือเป็น การจ่ายให้กับตนเองก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปจัดสรรสำหรับค่าใช้จ่าย โดยที่เงินออมจะช่วยขยายขนาดของสินทรัพย์ให้มากขึ้น และเป็นฐานในการนำไปลงทุนกลายเป็นรายได้ในอนาคต

### 2.3.2 ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออม

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออมพบว่าปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมมี ดังนี้

1) **รายได้พึงใช้จ่าย** คือ รายได้ที่ภาคครัวเรือนได้รับหักด้วยภาษีเงินได้ส่วนบุคคล(personal income tax) รายได้พึงใช้จ่ายได้เป็นรายได้ที่ประชาชนสามารถนำไปใช้จ่ายในการบริโภคและเก็บออม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคลจะส่งผลกระทบต่อรายได้พึงใช้จ่าย หากรัฐบาลเพิ่มอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคล รายได้พึงใช้จ่ายก็จะลดลง การบริโภคและการออมก็จะลดลงตามไปด้วย ส่วนการลดอัตราภาษีก็จะมีผลกระทบในทางตรงข้าม

2) **สินทรัพย์ของผู้บริโภค** สินทรัพย์ที่ครัวเรือนถือครองอยู่มีสภาพคล่อง(Liquidity) สูงหรือต่ำไม่เท่ากันโดยพิจารณาจากความยากง่าย และอัตราความเสี่ยงด้านมูลค่าในการเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดตามปกติสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องเรียงตามลำดับสูงไปหาต่ำ ได้แก่ เงินสด เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำ พันธบัตร ทองคำ หุ่น และที่ดิน ในกรณีที่ผู้บริโภคถือสินทรัพย์สภาพคล่องสูงไว้มาก ผู้บริโภคจะรู้สึกว่ามีฐานะการเงินที่มั่นคง สามารถใช้จ่ายเพื่อการบริโภคได้มาก

3) **สินค้าคงทนที่ผู้บริโภคมีอยู่** สินค้าที่ผู้บริโภคซื้อ มี 2 ชนิด คือ สินค้าประเภทไม่คงทน (nondurable goods) ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และของใช้ที่หมดเปลืองอื่นๆ รายจ่ายส่วนนี้มีระดับสม่ำเสมอและมีจำนวนค่อนข้างแน่นอน ส่วนสินค้าประเภทคงทน (durable goods) เช่น รถยนต์ โทรทัศน์ ตู้เย็น และเครื่องเรือน เป็นต้น

4) **การคาดการณ์ของผู้บริโภค** สิ่งที่ผู้บริโภคคาดการณ์และส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ มีหลายอย่าง อาทิ รายได้ในอนาคต ราคาสินค้า ปริมาณสินค้า ฯลฯ การคาดการณ์ของผู้บริโภคเกี่ยวกับรายได้ในอนาคตมีผลต่อการบริโภคและการออมในปัจจุบัน หากผู้บริโภคคาดการณ์ว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต เขาอาจจะลดการออมและเพิ่มการบริโภคในปัจจุบัน

5) สินเชื่อเพื่อการบริโภคและอัตราดอกเบี้ย ณ ระดับรายได้ที่ใช้จ่ายได้เท่ากันในกรณีที่ระบบการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคแบบจ่ายเงินดาวน์ต่ำและดอกเบี้ยต่ำจะจูงใจให้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคสูงกว่าในกรณีที่ไม่มีระบบการให้สินเชื่อในลักษณะดังกล่าว

### 2.3.3 วัตถุประสงค์ในการออมเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออมเงินของแต่ละบุคคลไว้ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ เก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วยหรือชรา เพื่อการศึกษา เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้องการดอกเบี้ย เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน ซื้อสินทรัพย์อื่นๆ เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ (ชารวี บุตรบำรุง, 2555)

### 2.4 รูปแบบการออม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบการออมและจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ รูปแบบการออมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี (2548) และศิรินุช อินละคร (2549) สามารถจำแนกรูปแบบการออมได้เป็น 8 รูปแบบ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการออม

ลำดับ	รูปแบบการออม	1	2
1	การออมเงินกับสถาบันการเงิน	✓	✓
2	การออมกับธุรกิจประกันชีวิตและประกันภัย	✓	
3	การซื้อสลากออมทรัพย์	✓	
4	การลงทุนในตราสารทุน		✓
5	การลงทุนในกองทุนรวม		✓
6	การลงทุนในตราสารหนี้		✓
7	การลงทุนในสินทรัพย์		✓
8	การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์		✓

หมายเหตุ (1) อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานয়รัฐมนตรี (2548)

(2) อ้างอิงจาก ศิรินุช อินละคร (2549)



จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดรูปแบบการออมของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น เพื่อมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยสรุปได้ดังนี้

**1) การออมเงินกับสถาบันการเงิน** หมายถึงการออมกับธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และบริษัทประกันชีวิตเฉพาะประเภทเงินสำรองประกันภัย ในระยะที่ผ่านมาประชาชนและสถาบันไม่แสวงหากำไรฝากออมเป็นส่วนใหญ่ โดยประชาชนนิยมนำเงินไปฝากธนาคารพาณิชย์มากที่สุด รองลงไปคือ การฝากเงินไว้กับธนาคารออมสิน และการซื้อสลากออมสิน

**2) การออมกับธุรกิจประกันชีวิตและประกันภัย** การประกันชีวิตถือเป็นการออมกึ่งบังคับที่จะช่วยคุ้มครองหรือบรรเทาความเดือดร้อนในยามจำเป็น โดยรูปแบบการประกันชีวิตที่แบบตลอดชีพ แบบสะสมทรัพย์ และแบบเงินได้ประจำรายปี เป็นการออมรูปแบบหนึ่ง โดยรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้ที่ต้องการมีรายได้ภายหลังเกษียณอายุหรือผู้ต้องการสร้างเงินบำนาญไว้ในยามชราอย่างสม่ำเสมอ

**3) การลงทุนในตราสารทุน** เป็นตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของ นั่นคือผู้ลงทุนในตราสารทุนมีฐานะเป็นเจ้าของบริษัทที่ออกตราสารทุนนั้น ตราสารทุนมี 2 ประเภท ได้แก่หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred stock) และหุ้นสามัญ (Common stock) ผู้ลงทุนในหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับผลตอบแทนที่เรียกว่าเงินปันผล โดยผู้ลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลในอัตราที่แน่นอนส่วนผู้ลงทุนในหุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลในอัตราไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับกำไรและนโยบายจ่ายเงินปันผลของบริษัทด้วย

**4) การลงทุนในกองทุนรวม** กองทุนรวมจัดตั้งขึ้นโดยบริษัทจัดการลงทุน โดยกองทุนรวมจะออกจำหน่าย “หน่วยลงทุน (Unit trust)” เพื่อรวบรวมเงินจากผู้ลงทุนและนำเงินที่ได้รับไปลงทุนในตราสารทางการเงินหรือสังหาริมทรัพย์ เมื่อกองทุนรวมได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนแล้วกองทุนรวมจะนำผลตอบแทนมาเฉลี่ยให้แก่ผู้ลงทุนในกองทุนรวมในรูปของเงินปันผล การลงทุนในกองทุนรวมถือเป็นการลงทุนทางอ้อม นั่นคือแทนที่ผู้ลงทุนจะนำเงินไปลงทุนซื้อตราสารทางการเงินหรือสังหาริมทรัพย์เอง ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนผ่านกองทุนรวมได้

5) การลงทุนในตราสารหนี้ เป็นตราสารที่แสดงความเป็นหนี้ นั่นคือผู้ออกตราสารหนี้มีฐานะเป็นลูกหนี้ ส่วนผู้ลงทุนในตราสารหนี้มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ ผู้ลงทุนในตราสารหนี้จะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยในอัตราที่แน่นอนตลอดระยะเวลาที่ลงทุนในตราสารหนี้ และเมื่อตราสารหนี้ นั้นครบกำหนดไถ่ถอนผู้ลงทุนจะได้รับเงินต้นคืน ตราสารหนี้ได้แก่ พันธบัตร หรือหุ้นกู้ โดยพันธบัตร เป็นตราสารหนี้ระยะยาวที่ออกโดยรัฐบาล (ระยะเวลาที่กำหนดเกินกว่า 1 ปี ขึ้นไป) ส่วนหุ้นกู้เป็นตราสารหนี้ระยะยาวที่ออกโดยเอกชน

6) การลงทุนในสินทรัพย์ เป็นการลงทุนสินทรัพย์ เช่น ทองคำ เพชรพลอย ของสะสมมีค่าต่างๆ

7) การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เป็นการลงทุนซื้อที่ดิน บ้าน หรือการลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ไว้เพื่อขาย ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนคือกำไรจากการขายอสังหาริมทรัพย์นั้น และสำหรับผู้ลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ไว้ให้เช่าจะได้รับค่าเช่าเป็นผลตอบแทน

8) การซื้อสลากออมทรัพย์ เป็นการออมเงินรูปแบบหนึ่ง ที่ผู้ฝากเงินจะได้รับทั้งดอกเบี้ยและยังได้รับสิทธิ์ในการลุ้นเงินรางวัลอีกด้วย สำหรับผู้ที่อยากลงทุน ซึ่งชอบการลุ้นรางวัล แต่ไม่ชอบความเสี่ยง เพราะสลากออมทรัพย์มีความเสี่ยงที่ต่ำมาก และถึงแม้จะไม่ถูกรางวัล แต่เงินต้นก็จะยังไม่สูญหาย ซึ่งนอกจากเงินต้นจะไม่สูญหายแล้ว คุณยังได้รับดอกเบี้ยตามเงื่อนไขและได้รับสิทธิ์ในการลุ้นรับรางวัลในงวดหน้าต่อไปอีกด้วย

### 3. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการออม

#### 3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการออม

สุตารัตน์ พิมลรัตน์กานต์ (2560) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อการออม ซึ่งมีผลมาจากองค์ความรู้ ความเข้าใจที่ผ่านการประเมินความคิด และองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการออม

นเรศ หนองใหญ่ (2560) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง วัตถุประสงค์ในการออม ปริมาณการออม และรูปแบบ การออม ลักษณะการออมเงินของภาคครัวเรือน ซึ่งแบ่งเป็นการออมในสถาบันการเงิน เช่น ฝากธนาคาร กรมธรรม์ประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์



ฯลฯ และการออมนอกสถาบันการเงิน เช่น เก็บเงินสดไว้ในมือ การเล่นแชร์ ซื้อสินทรัพย์ถาวร ให้กู้ยืมโดยมี/ไม่มีสัญญาตามกฎหมาย ฯลฯ

จันทะสุก ลาตสะอาต และคณะ (2561) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง สิ่งที่คุณทำได้ โดยตรงหรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ดังนั้น ก่อนที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมานั้นต้องมีปัจจัยที่สำคัญด้านจิตวิทยาที่มากกระทบ เช่น การรับรู้ การเรียนรู้ การคิด สติปัญญา อารมณ์ ความเชื่อ และทัศนคติ

จากการให้ความหมายของพฤติกรรมการออมที่กล่าวไปในข้างต้นนั้น สรุปความหมายได้ว่า พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อการออม ทุกๆ สิ่งที่คุณทำได้ โดยตรงหรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

### 3.2 ทฤษฎีพฤติกรรมการออม

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2536) ได้มีการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือน พบว่าขึ้นกับ ปัจจัยสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1) **ตัวแปรด้านการพึ่งพิง (Dependency rate)** จำนวนผู้พึ่งพิงหรือผู้ไม่มีเงินได้ เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งกำหนดพฤติกรรมการออม เนื่องจากจำนวนผู้พึ่งพิงเป็นภาระแก่ ครัวเรือน ต้องให้ความอุปการะเลี้ยงดูทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นในทางตรงกันข้ามบุคคลใน วัยทำงาน มีความโน้มเอียงที่ออกมาสูง ดังนั้นหากอัตราส่วนประชาชนในวัยทำงานสูงขึ้นจะมีผลให้ อัตราการออมโดยรวมสูงขึ้น

2) **เขตชนบทและเขตเมืองความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิภาค** เป็นปัจจัยสำคัญ อีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนทั้งนี้ก็เพราะว่า ปัจจัยที่ กำหนดความสามารถสิ่งจูงใจ และโอกาสในการออมแตกต่างกัน รวมทั้งระดับการพัฒนาของตลาด สินค้า อุปโภคก็แตกต่างกันมากระหว่างในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล

3) **ระดับการศึกษาเพื่อพิจารณาการศึกษาของครัวเรือนในฐานะตัวแทน** ทัศนคติ ซึ่งอาจจะมีผลต่อการออมได้ทั้งในทางบวกและทางลบระดับการศึกษาพวกกลุ่มครัวเรือนจะ ช่วยเสริมสร้างหรือปลูกฝังทัศนคติให้มีวินัยในการจ่ายก่อให้เกิดการประหยัดในรายจ่ายรวม

4) **อาชีพสมมุติฐานของคาลดอร์** ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยทางด้าน แหล่งที่มาของเงินได้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมโดยคาลดอร์ ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์คนแรกที่ทำการศึกษาโดยการแยกการออมออกเป็นสองกลุ่ม คือ การออมของนายทุนกับการออมของกรรมกร ผลการศึกษาปรากฏว่า ความโน้มเอียงในการออมของหน่วย สุดท้ายของนายทุนมีค่าสูงกว่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของกรรมกร

5) **สมมุติฐานวัฏจักรชีวิต** สาระสำคัญของสมมุติฐานข้อนี้คือ โดยทั่วไปบุคคลมักจะมีรายได้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเริ่มต้นชีวิตและในบั้นปลายของชีวิตเนื่องจากผลิตภาพต่ำ แต่บุคคลจะมีรายได้สูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคนในขณะที่การบริโภคของบุคคลจะดำรงไว้ ซึ่งระดับการบริโภคคงที่หรือสูงขึ้นทีละน้อยทำให้ช่วงเริ่มต้นของชีวิตนั้นบุคคลจะเป็นผู้กู้สุทธิ (Net borrower) ต่อมาในช่วงวัยกลางคนจะออมเพื่อจ่ายคืนหนี้สินและเก็บออมเพื่อจ่ายคืนหนี้สิน และเก็บออมไว้ เมื่อออกจากงานและช่วงบั้นปลายชีวิตจะกลายเป็นผู้ออมติดลบ

6) **สมมุติฐานรายได้สมบูรณ์ (Absolute income hypothesis)** การบริโภคหรือมองอีกนัยหนึ่งก็คือ เงินออมในระยะสั้นซึ่งชี้ให้เห็นว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น (ภายใต้ ข้อสมมุติว่าปัจจัยอื่นคงที่) ประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะจ่ายเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ ที่เพิ่มขึ้นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นโดยระบบเศรษฐกิจที่เติบโตเร็วส่งผลให้ครัวเรือนมีความสามารถในการออมสูงขึ้น

7) **ปัจจัยอื่น ๆ** นอกจากพฤติกรรมการออมจะถูกกำหนดจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้วยังถูกกำหนดได้ ดังนี้

7.1 ความอยากออมหรือค่านิยมเป็นการสร้างการปลูกฝังวัฒนธรรมการออม เช่น ในประเทศญี่ปุ่น

7.2 ความสะดวกที่จะออม คือ บริการต่าง ๆ อาทิ บทบาทสถาบันการเงินมีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทยมีข้อสังเกตว่า บทบาทของสถาบัน การเงินอาจมีผลต่อการออมได้ ทั้งนี้เพราะในระยะที่ผ่านมาสถาบันการเงินเร่งการขยายบริการ ในทางการเงินในลักษณะที่ขาดความสมดุลโดยเน้นขยายบริการด้านสินเชื่อมากกว่าระดับเงินฝาก ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการระดมเงินออมระบบเศรษฐกิจสูงขึ้นจากการที่ตลาดเงินมีเครื่องมือเพื่อการออมหลากหลายมากขึ้น

7.3 สิ่งจูงใจในการออม คือ ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการออม อาทิ มาตรการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีที่มีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ขณะที่อัตราดอกเบี้ยสร้างแรงจูงใจให้ออมเฉพาะในครัวเรือนที่มีรายได้สูงมากเท่านั้นแต่เนื่องจากเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคมการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจึงไม่ค่อยเกิดผล

7.4 สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ระบบประกันสังคมมีผลต่อ การออมในทางลบพบในประเทศญี่ปุ่น รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกา และระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและบำนาญส่งเสริมการออมพบในประเทศ อังกฤษ แคนาดา สิงคโปร์ และมาเลเซีย

#### 4. แนวคิดทฤษฎีทัศนคติการออม

##### 4.1 ความหมายของทัศนคติการออม

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2560) ให้ความหมาย ทัศนคติการออม หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก ความเชื่อ ที่บุคคลเห็นคุณค่าว่าการออม สามารถสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยกับตนเอง และครอบครัว ทำให้มีการวางแผนการใช้เงินอย่างระมัดระวัง และเกิดพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอ

จันทะสุก ลาดสะอาด และคณะ (2561) ให้ความหมาย ทัศนคติการออม (Attitude - toward - saving): ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทัศนคติของบุคคลขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่บุคคลได้รับโดยแสดงออกมาทางพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ คือ ทัศนคติทางบวก ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจและเห็นด้วย และทัศนคติทางลบคือการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจและไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบ

จากการให้ความหมายของทัศนคติการออม ที่กล่าวไปในข้างต้นนั้น สรุปความหมายของ ทัศนคติการออม หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก ความเชื่อ ที่บุคคลเห็นคุณค่าว่าการออม สามารถสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยกับตนเองและครอบครัว ทำให้มีการวางแผนการใช้เงินอย่างระมัดระวัง และเกิดพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอ

## 4.2 ทฤษฎีทัศนคติการออม

สตาร์ตัน พิมลรัตน์กานต์ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบทัศนคติการออมแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ

1. ความรู้หรือความเข้าใจ เป็นความเชื่อของบุคคลที่เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทัวไป หากบุคคลมีความเข้าใจว่าการออมเงินเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และมีความสำคัญ จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากความรู้ที่ผ่านมามีความคิดว่าการออมเป็นสิ่งที่ไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีตามไปด้วย

2. ความเชื่อหรือความรู้สึก เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อบุคคล เหตุการณ์ สิ่งต่างๆ โดยแสดงความรู้สึกว่าการออมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญ โดยจะมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพ ค่านิยมของแต่ละบุคคลนั้น ซึ่งผลมาจากการเรียนรู้จากพ่อแม่ อาจารย์ เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด

3. พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อการออม ซึ่งมีผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ ที่ผ่านมามีประสบการณ์ความคิด และองค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการออม

## 5. แนวคิดทฤษฎีเจเนอเรชัน

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (วปส.) (2559) ได้จัดกลุ่มเจเนอเรชันหลักของโลก ออกเป็น 4 กลุ่ม ตามช่วงปีเกิด ดังนี้

1. **ไซเลนต์เจเนอเรชัน (Silent generation)** คือ บุคคลที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2468-2485 เติบโตมาในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาวะที่เศรษฐกิจโลกตกต่ำ บุคคลในยุคนี้มีลักษณะนิสัยชอบความเป็นแบบแผน ไม่ชอบเสี่ยง อนุรักษ์นิยม

2. **เบบี้บูมเมอร์ (Baby boomer)** คือ บุคคลที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2486-2503 สงครามโลกสิ้นสุด ยุคฟื้นฟูสังคมเศรษฐกิจ การเกิดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีลักษณะนิสัยทุ่มเทชีวิตให้กับการทำงาน สู้งาน อดทน ชอบงานที่มีความมั่นคง มีความภักดีต่อองค์กร ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่พลเมือง

**3. เจเนอเรชันเอ็กซ์ (Generation X)** คือ บุคคลที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2504-2524 เศรษฐกิจของโลกเริ่มมั่งคั่ง ผู้หญิงออกทำงานมากขึ้น วัฒนธรรมสมัยใหม่เริ่มเฟื่องฟู มีลักษณะนิสัยไม่ชอบความเป็นทางการ ให้ความสำคัญกับสมดุลชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ แต่งงานช้าลง อยากทำงานที่มีความอิสระ อยากเป็นนายตัวเองมากกว่าการทำงานในบริษัทใหญ่ ชอบงานที่ท้าทายและได้ความรู้ใหม่ๆ งานที่ใช้ทักษะหลากหลาย ชอบช่วยเหลือสังคมด้วยการเป็นอาสาสมัครมากกว่าการทำหน้าที่พลเมือง

**4. เจเนอเรชันวาย (Generation Y)** คือ บุคคลที่เกิดเกิดระหว่างปี พ.ศ. 2525-2548 ยุคก้าวกระโดดทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต มีลักษณะนิสัยมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถทำหลายสิ่งได้ในเวลาเดียวกัน ค้นคว้ากับเทคโนโลยีเป็นอย่างดี มุ่งมั่น แต่ไม่ค่อยมีความอดทน ทำงานเป็นทีมเก่ง ไม่ชอบเสี่ยง

มนัสวี ศรีนนท์ (2560) กล่าวว่า สำหรับเรื่องทฤษฎีเจเนอเรชันนี้มีนักวิชาการที่จำแนกแยกแยะเป็นกลุ่มไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ มีบางคนแบ่งเป็น 4 กลุ่มบ้าง 5 กลุ่มบ้าง โดยการแบ่งกลุ่มที่ต่างกันดังกล่าวนั้น มักเป็นความแตก ต่างกันในการกล่าวรวมกลุ่มกันระหว่างกลุ่มไซเลนต์เจเนอเรชัน (Silent generation) และกลุ่มเจเนอเรชันบี (Baby Boomer Generation) โดยสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

**กลุ่มที่ 1 ไซเลนต์เจเนอเรชัน (Silent generation)** หมายถึง คนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2468-2488 ประชากรรุ่นนี้จะมีไม่มากเท่ารุ่นอื่น ๆ เพราะเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พอดีและหลังจากนั้นก็เข้าสู่ ยุคเศรษฐกิจตกต่ำ ดังนั้นผู้คนจึงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ต้องทำงานหนักในโรงงาน หามรุ่งหามค่ำ คนรุ่นนี้จึงมีความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนมาก มีความจงรักภักดีต่อนายจ้างและประเทศชาติสูง เคารพกฎหมาย เป็นยุคที่ผู้หญิงเริ่มออกมาทำงานนอกบ้านกันมากขึ้น กระทั่งเวลาผ่านไป เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว คนในรุ่นนี้จึงได้รับโอกาสมากขึ้น มีช่องทางการสร้างกิจการของตัวเอง รวมทั้งมีบทบาทในการ พัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เป็นรากฐานจนถึงปัจจุบันนี้

**กลุ่มที่ 2 เจเนอเรชันบี (Baby Boomer Generation) หรือ “Gen-B”** ซึ่งเป็นคนสูงอายุใน ปัจจุบัน (พ.ศ. 2489-2507) คนกลุ่มนี้เป็นผลผลิตหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่แต่ละประเทศต้องการเร่ง ผลิตประชากรเพื่อมาพัฒนาประเทศโดยเขาได้รับรู้ถึงความลำบากของพ่อแม่ ความแร้นแค้น ทางเศรษฐกิจ ภาวะรุ่นวายต่างๆ ทำให้มีความอดทนสูง สู้งาน ชอบทำงานและประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง เนื่องจากมีประชากรจำนวนมากที่เกิดในช่วงเดียวกัน ทำให้มีการแข่งขันสูง



นอกจากนี้คนเจนบี ยังยึดระบบชนชั้น ตรงนี้หมายถึงการทำงาน เนื่องด้วยสมัยก่อนเทคโนโลยียังไม่ทันสมัยและแพร่หลาย ทำให้องค์ความรู้ตกอยู่กับชนชั้นนำหรือชนชั้นปกครอง ฉะนั้นเขาจึงเชื่อมั่นและรับฟังคำสั่งจากผู้นำหรือ หัวหน้างานที่มีองค์ความรู้มากกว่า ขณะเดียวกันคนยุคนี้ใช้ชีวิตเรียบง่ายเป็นคนเก็บออมมากกว่าใช้

**กลุ่มที่ 3 เจเนอเรชันเอ็กซ์ (Generation X) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “Gen-X”** ซึ่งเป็นคนวัยทำงาน ในยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2508-2522) เป็นผลกระทบจากการผลิตประชากรล้นจนต้องคุมกำเนิด ขณะเดียวกัน เทคโนโลยีเริ่มทันสมัยและแพร่หลายขึ้น และเริ่มมีตัวเลือกมากขึ้น ทำให้คนกลุ่มนี้เริ่มมีความอดทนน้อยลงมักจะตั้งคำถามว่าทำไมชีวิตต้องทน ในเมื่อมีโอกาสและตัวเลือกมากขึ้น คนเจนบียังทำงานด้วยตัวเอง ยึดระบบชนชั้นน้อยลง เก็บออมและใช้เท่าที่มี เลือกทำงานที่ชอบ รักอิสระ และมีความคิดสร้างสรรค์

**กลุ่มที่ 4 เจเนอเรชันวาย (Generation Y) หรือ “Gen-Y”** ซึ่งเป็นคนวัยตั้งแต่มัธยมศึกษาตอน ปลายถึงเริ่มทำงานใหม่ (พ.ศ. 2523-2540) คนกลุ่มนี้เกิดมาพร้อมเทคโนโลยีทันสมัยและแพร่หลาย รวมทั้งองค์ความรู้ทำให้มีความอดทนเริ่มน้อยลง สมาธิสั้นขึ้น ชอบ Copy-Paste และเปลี่ยนงานบ่อย คนเจนบีไม่ชอบชนชั้น ซึ่งตรงนี้หมายถึงการทำงานและใช้ชีวิตโดยเด็กยุคนี้ชอบการทำงานเป็นทีม ทำงานร่วมกันมากกว่าฟังคำสั่งจากหัวหน้าหรือผู้นำอย่างเดียว และการบังคับขู่เชิญจากพ่อแม่

**กลุ่มที่ 5 เจเนอเรชันซีหรือแซด (Generation Z) หรือ “Gen-Z”** (พ.ศ. 2540 ขึ้นไป) ซึ่งเป็น คนกลุ่มวัยตั้งแต่แรกเกิดถึงมัธยมศึกษาตอนต้น คนกลุ่มนี้เกิดมาด้วยการเลี้ยงดูที่เพียบพร้อม เทคโนโลยี ทันสมัยและแพร่หลาย รวมถึงองค์ความรู้ เพียงกระดิกนิ้วก็ได้สิ่งที่ต้องการ และมีตัวเลือกมากทำให้คน กลุ่มนี้มักทำในสิ่งที่ชอบ ชอบความสะดวกสบาย ไม่ชอบพิธีการ และสามารถทำอะไรหลายๆ อย่างได้ ในคราวเดียวกัน

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2560) ได้จัดกลุ่มเจเนอเรชันออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

**1) เบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomer)** คือบุคคลที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2489 – 2507 ซึ่งเป็นกลุ่มที่เติบโตมาหลังยุคฟื้นฟูตัวของสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นช่วงขยายตัวทางเศรษฐกิจ คนกลุ่มนี้จึงเป็นนักสู้ มีความอดทนสูง ทำงานหนักมาตลอด มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่ตามเทคโนโลยี ใช้ชีวิต

เรียบง่าย ไม่หือหวา เก็บออมมากกว่าใช้จ่าย ชอบการสื่อสารแบบเห็นหน้า คนกลุ่มนี้ให้ความสนใจในสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

**2) เจเนอเรชันเอ็กซ์ (Generation X)** คือ บุคคลที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2508 – 2523 เกิดมาท่ามกลางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง และได้รับอิทธิพลจากตะวันตกหลายอย่าง อาทิ การเกิดของเคเบิลทีวี และร้านสะดวกซื้อต่างๆ จึงมักมีนิสัยชอบความเสี่ยง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นวัยทำงานสร้างเนื้อสร้างตัว คนกลุ่มนี้มีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความอดทนน้อย แต่รักอิสระ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีพอสมควร เนื่องจากเกิดมาในยุคที่เริ่มมีเทคโนโลยีมาเกี่ยวข้อง แต่ก็พบว่าพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีไม่ได้ใช้พำหรือหรือเพื่อความสนุก แต่เน้นใช้เพื่อการทำงาน ใช้อย่างเหมาะสมพอดีกับความจำเป็น (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2559)

**3) เจเนอเรชันวาย (Generation Y)** คือบุคคลที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2524 - 2543 หรือยุคของคนรุ่นใหม่ โดยคนเจน Y เป็นช่วงที่วิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีเริ่มเข้ามา ลักษณะเด่นของคนกลุ่มนี้คือ มีความมั่นใจในตัวเองสูง เน้นการทำงานเพื่อหวังผล มีความทะเยอทะยานสูง โหยหาความสำเร็จ โดยเฉพาะความสำเร็จทางการเงินชอบความท้าทาย ชอบนวัตกรรมใหม่ๆ เนื่องจากเติบโตมากับวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี ทำให้มีความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีสูง จึงให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีมากกว่าสิ่งรอบข้าง มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถทำหลายสิ่งได้ในเวลาเดียวกัน

**4) เจเนอเรชันซีหรือแซด (Generation Z)** คือบุคคลที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ขึ้นไป เป็นกลุ่มที่เกิดมาพร้อมกับเทคโนโลยี แวดล้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ถูกเลี้ยงดูด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงกระดิกนิ้วก็ได้สิ่งที่ต้องการและมีตัวเลือกมาก ทำให้คนกลุ่มนี้มักทำในสิ่งที่ชอบ ชอบความสะดวกสบาย ไม่ชอบพิธีการ

ทฤษฎีเจเนอเรชัน เป็นเรื่องของการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ นิสัยของคนในแต่ละสมัย สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งเจเนอเรชันของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2560 คือ บุคคลที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2508 – 2523 (อายุระหว่าง 39 – 54 ปี) เนื่องจากผลสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2559 ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า

เงินเนอเรชั่นเอ็กซ์ มีทักษะทางการเงินโดยเฉพาะเรื่องการออมเงินสูงกว่าเงินเนอเรชั่นอื่นๆ ผู้วิจัยจึงสนใจในการประยุกต์ใช้ศึกษาครั้งนี้

## 6. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ นครปฐม และ สุพรรณบุรี มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดรวม 61 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน และจังหวัดนครปฐม จำนวน 29 โรงเรียน ดังตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดนครปฐม

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
1	พระปฐมวิทยาลัย	253	3,735
2	ราชินีบูรณะ	151	2,870
3	พระปฐมวิทยาลัย 2 หลวงพ่อเงิน อนุสรณ์	34	506
4	ศรีวิชัยวิทยา	83	1,733
5	สระกะเทียมวิทยาคม (สังวรเจษฎ์ ประกาศมอุปถัมภ์)	37	402
6	วัดห้วยจรเข้มวิทยาคม	96	2,124
7	โพรงมะเดื่อวิทยาคม	41	598
8	สิรินธรราชวิทยาลัย	189	2,772
9	กำแพงแสนวิทยา	128	1,936
10	มัธยมฐานบินกำแพงแสน	167	2,630
11	ศาลาดีกวิทยา	41	526



ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9  
จังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/ บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
12	คงทองวิทยา	116	1,897
13	บ้านหลวงวิทยา	21	330
14	จี้วรายบุญมีรังสฤษฎ์	19	219
15	ภัทรญาณวิทยา	71	1,185
16	อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย นครปฐม	28	482
17	พลอยจาตุรจินดา	11	128
18	แหลมบัววิทยา	15	111
19	เพิ่มวิทยา	22	230
20	บางเลนวิทยา	46	718
21	บางหลวงวิทยา	20	271
22	สถาพรวิทยา	26	290
23	บัวปากท่าวิทยา	19	275
24	สามพรานวิทยา	64	1,365
25	ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	88	836
26	วัดไร่ขิงวิทยา	158	3,155
27	ปรีดารามวิทยาคม	22	269

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9  
จังหวัดนครปฐม (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/ บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
28	รัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา ในพระสังฆราชูปถัมภ์	85	1,646
29	กาญจนภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)	184	2,518
<b>รวม</b>		<b>2,235</b>	<b>35,757</b>

ที่มา : ประยุกต์จากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9  
จังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
1	ตลิ่งชันวิทยา	40	558
2	กรรณสูตศึกษาลัย	180	2,887
3	สงวนหญิง	185	2,737
4	หรรษาสุจิตต์วิทยา 2	17	181
5	สรวงสุทธาวิทยา	27	299
6	วังหัวราษฎร์สามัคคี	16	220
7	กาญจนภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี	144	2,291
8	ศรีประจันต์(เมธีประมุข)	53	858
9	บางปลาหมอ(สูงสุมารผดุงวิทย์)	111	1,924
10	สวนแตงวิทยา	41	736

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9  
จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
11	บางแม่หม้ายรัฐราษฎร์รังสฤษดิ์	16	196
12	บ่อสุพรรณวิทยา	19	259
13	สองพี่น้องวิทยา	42	707
14	อู่ทองศึกษาลัย	57	988
15	สระยายโสมวิทยา	36	517
16	ดอนคาวิทยา	41	769
17	บรรหารแจ่มใสวิทยา 5	42	618
18	หนองวัลย์เปรียงวิทยา	26	212
19	สระกระโจมโสภณพิทยา	36	562
20	บรรหารแจ่มใสวิทยา 1	140	2,236
21	อู่ทอง	148	2,814
22	บางลี่วิทยา	66	1,302
23	บรรหารแจ่มใสวิทยา 3	151	2,568
24	บ่อกรูวิทยา	25	391
25	ทุ่งแฝกพิทยาคม	27	298
26	ทุ่งคลีโคกช้างวิทยา	14	119
27	บรรหารแจ่มใสวิทยา 6	31	412
28	บรรหารแจ่มใสวิทยา 7	19	178
29	หนองหญ้าไซวิทยา	86	1,337
30	ธรรมโชติศึกษาลัย	114	2,113

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9  
จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู/บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
31	สามชุกรัตนโกคาราม	95	1,959
32	ด่านช้างวิทยา	39	577
รวม		2,084	33,823

ที่มา : ประยุกต์จากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563.

## 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### 7.1 งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการออม

ดารากรณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ กองทัพอากาศ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ชั้นยศน้อย โสัด ไม่มีคนในความดูแล และรายได้น้อย มีแนวโน้มออมเงินเพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการ โดยพ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจออม นิยมสะสมในรูปแบบเงินสดและบัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ ในสถาบันการเงิน กลุ่มที่อยู่ในช่วงการสร้างครอบครัวนิยมออมเพื่อการศึกษาของบุตรและตนเอง กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีหนี้สิน และมีเงินออมต่อเดือนน้อย ไม่นิยมกำหนดวงเงินออมที่แน่นอน แต่นิยมซื้อสิ่งหาปริมาตรพย์ ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีหนี้สิน และมีจำนวนเงินออมต่อเดือนสูง มีแนวโน้มการออมเงินเป็นเป็นหลักประกันความมั่นคง นิยมกำหนดวงเงินออมที่แน่นอน และมีการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต

เกษมศรี ปุชนิย์วงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแผนการออมเงินและการลงทุน ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีอาชีพข้าราชการระดับรายได้ 40,000 - 50,000 บาท มีแผนการออมมากที่สุด มีการออม

ประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุดตามมาด้วยบัญชีเงินฝากประจำ และเงินฝากประกัน ส่วนพันธบัตรรัฐบาลมีผู้เลือกออมจำนวนน้อยที่สุด โดยรูปแบบการออมที่สนใจในอนาคต ได้แก่ เงินฝากประจำ การลงทุนในตราสารทุน เงินฝากประกันชีวิต ทองคำ กองทุนต่างๆ เงินฝากกองทุน เลี้ยงชีพ และเงินฝากหุ้นระยะยาว สลากออมสิน

สุกญา หวังเอียด และวรลักษณ์ หิมะกลัส (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออม เพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเลือกออมกับธนาคารมากที่สุด โดยปัจจัยการออมที่สำคัญ คือ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วย รองลงมา เป็นการออมกับบริษัทประกันชีวิต โดยมีปัจจัยที่สำคัญคือ ได้รับการชดเชยเมื่อเจ็บป่วย โดยมีวิธีการออมแบบหักค่าใช้จ่ายก่อนแล้วจึงเก็บออมทีหลัง

สุชาติ สวะพรหม (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการให้คุณค่าและลักษณะการออมเงินของผู้สูงอายุที่มาใช้บริการ ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สาขาอาคารซิลลิคเฮาส์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการให้คุณค่าของการออมเงินของผู้สูงอายุที่มาใช้บริการธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สาขาอาคารซิลลิคเฮาส์ ผลการศึกษาลักษณะการออม 4 ลักษณะ ได้แก่ 1.ฝากประจำ 2.ประกันชีวิต ในรูปแบบสะสมทรัพย์ 3. สหกรณ์ออมทรัพย์ 3 องค์กร คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ โรงงานยาสูบ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์ การประปาส่วนภูมิภาค 4. ทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินทองคำ เครื่องลายคราม เครื่องเบญจรงค์ สลากออมทรัพย์ พันธบัตรรัฐบาล กองทุนรวม หุ้นกู้ และเลือกซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นบ้านเดี่ยว คอนโด ทาวน์เฮาส์

ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม ของประชาชนจังหวัดสตูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ผลการศึกษพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินต่อครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ความถี่ในการออมเป็นรายเดือน วิธีการออมที่ใช้ คือ ออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ และออมแบบเงินฝากธนาคารเป็นรูปแบบการออมที่นิยมมากที่สุด

สิริลักษณ์ วรณกุล และนงคณิตย์ จันทร์จรัส (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ของผู้มีเงินได้ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อไว้ใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

นเรศ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากรเขตพื้นที่เมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท วัตถุประสงค์การจ่ายเงิน เพื่อซื้อสินค้า/ บริการที่จำเป็นสำหรับชีวิต เพื่อให้เงิน กับบุพการีหรือครอบครัวมารับผิดชอบ เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท ลักษณะทรัพย์สินที่ออม ออมในรูปแบบทรัพย์สินเงินฝาก หุ้น พันธบัตรบาท ออมในรูปแบบทรัพย์สินทองคำ อัญมณี รูปแบบทรัพย์สินทางการเงินที่ออมในระบบ ฝากกับธนาคารประเภทฝากออมทรัพย์ เก็บเงินสดไว้ในมือ และทำประกันชีวิตโดยมีการจ่ายเงิน เพื่อสะสมระยะยาว รูปแบบทรัพย์สินทางการเงินที่อมนอกระบบ เล่นแชร์ และออกเงินกู้ วัตถุประสงค์ของการออม เพื่อซื้อทรัพย์สิน เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชราเกษียณอายุ

## 7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการออม

ปรารณา เหล่าคนดี (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการออมของ คนวัยทำงานและศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงิน (Financial Literacy) กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู้ดโปรดัก (สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการออมและการลงทุน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และ เพศสภาพ ล้วนส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางการเงิน (Financial Literacy)

จรินทร์ วรรณศัพท์พิทักษ์ และฟาริดา เอ็ลลาฮี (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัย ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก

กรณิกา วาระวิชนี (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงินกรณีศึกษาจาก พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สถานภาพของความรู้ทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินทั้งในด้านที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม โดยจากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุข

ทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสม

วิกิรานต์ เฟือกมกงคล (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินของประชาชนจังหวัด ปทุมธานีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ทางการเงินของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี โดย แบ่งความรู้ทางการเงินออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติ ทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความรู้ทางการเงินรวมของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน ได้แก่ คะแนนความรู้ทางการเงินของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง คะแนน พฤติกรรมทางการเงินของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนทัศนคติทางการเงินของ เกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ และคณะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยแรงจูงใจในการออม ของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อม ในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการ ออมมากที่สุด คือ แรงจูงใจในการออม รองลงมา คือ ทัศนคติการออม และสภาพแวดล้อม

ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการวางแผนการเงิน ส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดนครนายก โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนการเงิน ส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรม และทัศนคติการออมอยู่ในระดับมาก

อารีย์ แฝ้วสกุลพันธ์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุ ของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวางแผน ทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทย ในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนทางการเงินด้าน ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนเก็บออมเงินในระดับมากที่สุด

จันทะสุก ลาดสะอาด และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงาน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงาน ในสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลได้รับอิทธิพลโดยตรง จากปัจจัยทัศนคติที่นำไปสู่การออม ปัจจัยอิทธิพลจากคนรอบข้างและปัจจัยรายได้ สำหรับทัศนคติ



ที่นำไปสู่การออมพบว่าได้รับ อิทธิพลโดยตรงจากปัจจัยความรู้ทางการเงิน ปัจจัยอิทธิพลจากครอบครัว ปัจจัยการควบคุมตัวเองและปัจจัยระดับการศึกษาพฤติกรรมออมได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยความรู้ทางการเงิน ปัจจัยความทนต่อความเสี่ยง ปัจจัยการควบคุมตัวเอง ปัจจัยอิทธิพลจาก ครอบครัวและปัจจัยระดับการศึกษา

อนุสรุ สุภา และคณะ (2562) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการเงินกับการเลือกรูปแบบการออม : กรณีศึกษา ลูกค้ำของธนาคารกรุงไทย สาขาเซ็นทรัลแอร์พอร์ตเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับทักษะทางการเงินของลูกค้ำธนาคาร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมออมอยู่ในระดับมาก

ลดา พิศกุล และอารยา โปธิศิริ (2562) ซึ่งได้ทำการศึกษาทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเงินที่ดีต่อการเก็บออมเงิน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาเป็นการศึกษาในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีการศึกษาเฉพาะกลุ่มเจนเนอเรชั่น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละเจนเนอเรชั่น สามารถสะท้อนความรู้สึนึกคิดที่นำมาสู่การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษากลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์เป็นการศึกษาครั้งนี้





### บทที่ 3

#### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติกวทยา เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือการวิจัย
4. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย

#### 1. เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่

ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาแบบหลายขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

**ขั้นตอนที่ 1** คัดเลือกแบบเจาะจงจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยในสังกัดสำนักงานเขตดังกล่าว ครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2559 ได้ทำการสำรวจทักษะการเงินของคนไทย พบว่า จังหวัดนครปฐม เป็น 1 ใน 5 จังหวัดที่มีทักษะทางการเงินโดยเฉพาะในเรื่องการออมเงินสูงที่สุดในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

**ขั้นตอนที่ 2** เนื่องจากจังหวัดนครปฐม มีทั้งหมด 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน อำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และ

อำเภอ พุทธรณทล ผู้วิจัยทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยการจับฉลาก (Simple Random Sampling) ได้ อำเภอกำแพงแสน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนมัธยม 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา

## 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการครูกลุ่มเงินเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยม ฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา โดยมีข้าราชการครู รวมจำนวน 268 คน โดยผู้วิจัยจะทำการเลือกประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะ ข้าราชการครูที่อยู่ในกลุ่มเงินเนอเรชั่นเอ็กซ์ (ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2508 – 2523 มีอายุระหว่าง 39 – 54 ปี ในปี พ.ศ. 2562) ซึ่งมีทั้งหมด 139 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนครู ทั้งหมด (คน)	จำนวนครูเงินเนอเรชั่นเอ็กซ์ (คน)
1	โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา	96	54
2	โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน	133	69
3	โรงเรียนศาลาตึกวิทยา	39	16
รวม		268	139

## 3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือสำหรับการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

**ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป** ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อคำถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็นลักษณะข้อคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ (Check list)

**ส่วนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการออม** แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการออม จำนวน 6 ข้อคำถาม ประกอบด้วย รูปแบบการออม อายุที่เริ่มออมเงิน วัตถุประสงค์การออม จำนวนเงินออมต่อครั้ง ความถี่ในการออมต่อปี และสถาบันการเงินที่เลือกออม เป็นลักษณะข้อคำถามปลายปิด แบบเลือกตอบ (Check list)

**ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการออม** จำนวน 10 ข้อคำถาม เป็นลักษณะข้อคำถามแบบถูกผิด

ตอบถูก	1	คะแนน
ตอบผิด	0	คะแนน

**ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม** จำนวน 10 ข้อคำถาม เป็นลักษณะข้อคำถามแบบ ประเมิน (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ปฐมพร งามขำ, 2556) ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	เป็นประจำสม่ำเสมอ
4	เป็นประจำ
3	บางครั้ง
2	นานๆ ครั้ง
1	ไม่เคย

**ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการออม** จำนวน 9 ข้อคำถาม เป็นลักษณะข้อคำถามแบบประเมิน (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ปฐมพร งามขำ, 2556) ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วย
3	ไม่แน่ใจ
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

#### 4. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทักษะทางการเงินและรูปแบบการออมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อแบบสอบถามสร้างเสร็จแล้วได้นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง และเพื่อให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและแม่นยำมากที่สุด (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในการหาดัชนีความสอดคล้อง แบบสอบถาม (IOC : Index of Item-Objective Congruence มีการกำหนดคะแนนการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาไว้ ดังนี้ (วรรณภา เฉลยบุญ, 2556)

+1 ถ้าเชื่อว่าคำถามข้อนั้น ตรง/สอดคล้องกับเนื้อหาในวัตถุประสงค์

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนั้นจะตรง/สอดคล้องกับเนื้อหาในวัตถุประสงค์

-1 ถ้าคำถามข้อนั้น ไม่ตรง/ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในวัตถุประสงค์

$$\text{ดัชนีความสอดคล้อง} = \frac{\text{ผลรวมคะแนน}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}$$

(ถ้าค่าดัชนีมีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้)

จากการศึกษาได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5 – 0.7 ซึ่งถือว่าเหมาะสมใช้ได้ จากนั้นนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยนำไปทดลองเก็บกับข้าราชการครูในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบร็ค (Cronbach) (นภัสวรรณ คำสีม, 2556) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left( \frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right)$$

โดยที่

$\alpha$  คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา

K คือ จำนวนข้อคำถาม

$\sum Si^2$  คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนน

$St^2$  คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ซึ่งการประเมินค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบร็ค (Cronbach) ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ ) การแปลความหมายระดับความเที่ยง

มากกว่า 0.9

ดีมาก

มากกว่า 0.8

ดี

มากกว่า 0.7

พอใช้

มากกว่า 0.6

ค่อนข้างพอใช้

มากกว่า 0.5 ต่ำน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 0.5

ไม่สามารถรับได้

จากแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ ) เท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่าดี

## 5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

**การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงแนวทฤษฎีต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนงานวิจัย

**การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** โดยการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและ Try Out แล้วให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร แจ้งไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาในกำกับฯ โรงเรียนกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลภายในพื้นที่

5.2 จัดเตรียมแบบสอบถาม และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นที่โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกำกับฯ, โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา โดยเลือกเก็บเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 39 – 54 ปี (เจาะเนอเรนซ์)

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม จะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าครบถ้วนทุกข้อหรือไม่ หากไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ผู้วิจัยจะไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์จะนำมาลงรหัสข้อมูล และประมวลผลด้วยสถิติ ดังนี้

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม** วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ และแจกแจงความถี่

**ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการออม** วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ และแจกแจงความถี่



**ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการออม** วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ และแจกแจงความถี่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544) ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
น้อยกว่าร้อยละ 60	มีความรู้ด้านการออมในระดับน้อย
ร้อยละ 60 – 75	มีความรู้ด้านการออมระดับปานกลาง
มากกว่าร้อยละ 75	มีความรู้ด้านการออมระดับมาก

**ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม** ลักษณะข้อคำถามแบบ ประเมิน (Rating Scale) เป็นข้อความเชิงบวก โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาลงรหัส ให้คะแนนตามลำดับ 5 4 3 2 1 ตามระดับการปฏิบัติและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากนั้นนำมาจัดกลุ่มค่าระดับพฤติกรรมการออม แบ่งระดับ ออกเป็น 5 ระดับ ตามอันตรภาคชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) ใช้สูตรคำนวณความกว้างของ อันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{พิสัย (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด)}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

การแปลความหมายระดับของพฤติกรรมการออม ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีพฤติกรรมการออม มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีพฤติกรรมการออม มาก
2.61 – 3.40	มีพฤติกรรมการออม ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีพฤติกรรมการออม น้อย
1.00 – 1.80	มีพฤติกรรมการออม น้อยที่สุด

**ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการออม** เป็นลักษณะข้อคำถามแบบ ประเมิน (Rating Scale) โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาลงรหัส ให้คะแนนตามลำดับ 5 4 3 2 1 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากนั้น นำมาจัดกลุ่มค่าระดับทัศนคติการออม โดยการแบ่งระดับ ออกเป็น 5 ระดับ อธิปราชยผลแบบ อันตรภาคชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550) ใช้สูตรคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{ความกว้างของชั้น} = \frac{\text{พิสัย (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด)}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลความหมายระดับของทัศนคติการออม ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีทัศนคติการออม มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีทัศนคติการออม มาก
2.61 – 3.40	มีทัศนคติการออม ไม่แน่ใจ
1.81 – 2.60	มีทัศนคติการออม น้อย
1.00 – 1.80	มีทัศนคติการออม น้อยที่สุด

## 7. การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้คำนึงถึงจรรยาบรรณผู้วิจัยและพิทักษ์สิทธิตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการเก็บข้อมูล จนกระทั่งนำเสนอผลงานการวิจัย ดังนี้

7.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวแก่ผู้ให้ข้อมูลว่าเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร พร้อมทั้งบอกวัตถุประสงค์ ของการวิจัย รวมทั้งแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

7.2 ผู้วิจัยได้บอกผู้ให้ข้อมูลทราบว่า ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามจะนำไปใช้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและ เอกชนเท่านั้น ผู้วิจัยจะไม่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยเด็ดขาด โดยการนำเสนอ

ข้อมูลจะ ไม่มีผลกระทบในทางลบหรือสร้างความเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูล ทั้งในส่วนตัวบุคคลและองค์กรและหากผู้ให้ข้อมูลไม่สะดวกที่จะตอบคำถามใด ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธในการตอบคำถามดังกล่าวได้ตลอดเวลา



## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาทักษะการออม (อันประกอบด้วย ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และทัศนคติการออม) และรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติกวิทยา โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูในกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ คือ มีอายุระหว่าง 39 – 54 ปี (ณ ปี 2562) จำนวน 139 คน ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการศึกษาจะนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์
- ส่วนที่ 3 ความรู้การออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์
- ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์
- ส่วนที่ 5 ทัศนคติการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

#### ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 139 คน ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของตนเอง(ต่อเดือน) และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

*n*=139

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
ชาย	53	38.13
หญิง	85	61.15
เพศทางเลือก	1	0.72
<b>อายุ</b>		
39-43 ปี	103	74.10
44-48 ปี	11	7.91
49-54 ปี	25	17.99
<b>อายุการทำงาน</b>		
1-10 ปี	91	65.47
11-20 ปี	18	12.95
21-30 ปี	22	15.83
31 ขึ้นไป	8	5.75
<b>สถานภาพ</b>		
โสด	64	46.04
สมรส	67	48.20
หย่า/หม้าย	8	5.76
<b>ระดับการศึกษา</b>		
ปริญญาตรี	92	66.19
ป.โท/สูงกว่า	47	33.81

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

$n=139$

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<b>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน(ตนเอง)</b>		
ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน	0	0.00
15,001 - 20,000 บาท/เดือน	48	34.53
20,001 - 30,000 บาท/เดือน	43	30.94
30,001 - 40,000 บาท/เดือน	20	14.39
40,001 บาท/เดือน ขึ้นไป	28	20.14
<b>จำนวนสมาชิกในครอบครัว(รวมท่าน)</b>		
2 คน	14	10.07
3-5 คน	92	66.19
6 คนขึ้นไป	33	23.74

จากตารางที่ 5 สามารถอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้ว่า

**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 61.15 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 และเพศทางเลือก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72 ตามลำดับ

**อายุ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 39-43 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 74.10 รองลงมาคืออายุระหว่าง 51-54 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.99 และอายุระหว่าง 45-50 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91 ตามลำดับ

**อายุการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 65.47 รองลงมาคืออายุการทำงานระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 และอายุการทำงานระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.59 ตามลำดับ

**สถานภาพ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส(ทั้งจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 64 คน



คิดเป็นร้อยละ 46.04 และสถานภาพหม้ายหรือหย่าร้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 ตามลำดับ

**ระดับการศึกษา** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.19 รองลงมาคือระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.81 ตามลำดับ

**รายได้เฉลี่ยต่อเดือน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 34.53 รองลงมาคือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 ขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.14 ตามลำดับ

**จำนวนสมาชิกในครอบครัว(รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว จำนวน 3-5 คน คิดเป็นร้อยละ 66.19 รองลงมาคือสมาชิกในครอบครัว 6 คนขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 23.74 และมีสมาชิกในครอบครัว 2 คน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07 ตามลำดับ

## ส่วนที่ 2 รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

จากการศึกษารูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา รวม 139 คน ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออม

*n*=139

รูปแบบการออม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<b>1. ลักษณะการออม</b>		
1. เงินฝากธนาคาร	98	70.50
2. การซื้อสลากออมทรัพย์	8	5.76
3. การลงทุนในตราสารหนี้	2	1.44
4. การออมกับธุรกิจประกัน	12	8.63
5. การซื้อสินทรัพย์	6	4.32
6. การซื้อตราสารทุน	5	3.59
7. การซื้อสังหาริมทรัพย์	7	5.04
8. การซื้อกองทุนรวม	1	0.72
<b>2. เริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ</b>		
10-20 ปี	4	2.88
21-30 ปี	115	82.73
31 ปีขึ้นไป	20	14.39
<b>3.วัตถุประสงค์การออม</b>		
สร้างหลักประกันชีวิตระหว่างทำงานและความมั่นคงทางการเงิน	40	28.78
เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย	26	18.71
ออมเพื่อใช้หลังเกษียณ	41	29.49
ออมเพื่อครอบครัว (พ่อ แม่ ภรรยา สามี บุตร หลาน )	31	22.30
อื่นๆ (ท่องเที่ยว)	1	0.72

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออม (ต่อ)

*n*=139

รูปแบบการออม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<b>4. จำนวนเงินที่ออม</b>		
500-1,000 บาท	62	44.61
1,001-2,000 บาท	31	22.30
2,001-3,000 บาท	16	11.51
3,001 บาทขึ้นไป	30	21.58
<b>5. ความถี่ในการออมต่อปี</b>		
1-10 ครั้ง	39	28.06
11-20 ครั้ง	98	70.50
21 ครั้งขึ้นไป	2	1.44
<b>6. สถาบันการเงินที่เลือกออม</b>		
ธนาคารออมสิน	39	28.06
ธนาคารกรุงไทย	61	43.88
ธกส.	23	16.55
ธนาคารกรุงเทพ	2	1.44
ธนาคารไทยพาณิชย์	11	7.91
ธนาคารกสิกรไทย	3	2.16

จากตารางที่ 6 สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

**รูปแบบการออม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการออมโดยนำไปเงินฝากธนาคาร จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมา คือ การออมกับธุรกิจประกัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.63 และการซื้อสลากออมทรัพย์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 ตามลำดับ

**อายุที่เริ่มออมเงิน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มออมเงินเมื่ออายุ 21-30 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 82.73 รองลงมาคืออายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 และอายุ 10-20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.88 ตามลำดับ

**วัตถุประสงค์การออม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้หลังเกษียณ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 29.49 รองลงมาคือเพื่อสร้างหลักประกันชีวิตระหว่างทำงานและความมั่นคงทางการเงิน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 และออมเพื่อครอบครัว (พ่อ แม่ ภรรยา สามี บุตร หลาน ) จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ตามลำดับ

**จำนวนเงินที่ออม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมเงินต่อเดือนอยู่ระหว่าง 500-1,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 44.61 รองลงมา คือ 1,001-2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และ 3,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.58 ตามลำดับ

**ความถี่ในการออมต่อปี** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมอยู่ระหว่าง 11-20 ครั้งต่อปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมาคือ 1-10 ครั้งต่อปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 และ 21 ครั้งต่อปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.44 ตามลำดับ

**สถาบันการเงินที่เลือกออม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมกับธนาคารกรุงไทย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 43.88 รองลงมาคือ ธนาคารออมสิน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.55 ตามลำดับ

### ส่วนที่ 3 ความรู้ในการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

จากการศึกษาความรู้ในการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติกวิทยา ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ในการออม

n=139

ข้อความ	(จำนวน/ร้อยละ)	
	ตอบผิด	ตอบถูก
1.* อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินได้ทำการจ่ายให้เพื่อเป็นค่าตอบแทนสำหรับทำหน้าที่นำเงินนั้นมาฝากไว้กับธนาคารต่าง ๆ ซึ่งแต่ละธนาคารนั้นก็ให้อัตราดอกเบี้ยที่ไม่เหมือนกัน	1 (0.72)	138 (99.28)
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากแบบบัญชีฝากประจำจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าแบบบัญชีออมทรัพย์	8 (5.76)	131 (94.24)
3. การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่สูงย่อมนำมาซึ่งความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน	12 (8.63)	127 (91.37)
4. การลงทุนที่ถูกต้องควรลงทุนในทรัพย์สินเพียงประเภทเดียว เนื่องจากเป็นการกระจายความเสี่ยง	57 (41.01)	82 (58.99)
5. การออมเงินแบบบัญชีฝากประจำพิเศษจะได้รับผลตอบแทนที่ดีและความเสี่ยงต่ำ	22 (15.83)	117 (84.17)
6.* ประเภทของบัญชีเงินฝากมี 2 ประเภท คือ บัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ	91 (65.47)	48 (34.53)
7. บัญชีเงินฝากแบบออมทรัพย์เหมาะสำหรับการฝากเงินเพื่อกรณีฉุกเฉินเนื่องจากฝากถอนได้สะดวก	9 (6.47)	130 (93.53)
8. เมื่อเวลาผ่านไปมูลค่าของเงินจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น เงิน 100 บาทในวันนี้ จะมีมูลค่าไม่ถึง 100 บาทในอีก 1 ปีข้างหน้า และถ้าปล่อยทิ้งไว้เฉยๆ มูลค่าของเงินจะลดลงไปเรื่อยในปีถัดไป สังเกตได้จากค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกปีจากอัตราเงินเฟ้อ	27 (19.42)	112 (80.58)
9. เงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง	11 (7.92)	128 (92.09)
10. สาเหตุของเงินเฟ้อเกิดจากการที่ประชาชนมีเงินตราในมือมาก หรือมีเงินในระบบเศรษฐกิจมาก แต่การผลิตสินค้ามีน้อย จึงทำให้สินค้ามีราคาแพง	18 (12.95)	121 (87.05)

โดยข้อที่ (\*) ตอบถูกในสัดส่วนร้อยละมากที่สุด คือ 99.28 %

(\*) ตอบผิดในสัดส่วนร้อยละมากที่สุด คือ 65.47 %

จากตารางที่ 7 สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

**ข้อคำถามที่ 1** “อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินได้ทำการจ่ายให้เพื่อเป็นค่าตอบแทนสำหรับท่านที่นำเงินนั้นมาฝากไว้กับธนาคารต่างๆ ซึ่งแต่ละธนาคารนั้นก็ให้อัตราดอกเบี้ยที่ไม่เหมือนกัน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 99.28 และตอบผิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72

**ข้อคำถามที่ 2** “อัตราดอกเบี้ยเงินฝากแบบบัญชีฝากประจำจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าแบบบัญชีออมทรัพย์” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 94.24 และ ตอบผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76

**ข้อคำถามที่ 3** “การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่สูงย่อมนำมาซึ่งความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 91.37 และตอบผิด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.63

**ข้อคำถามที่ 4** “การลงทุนที่ถูกต้องควรลงทุนในทรัพย์สินเพียงประเภทเดียว เนื่องจากเป็นการกระจายความเสี่ยง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 58.99 และตอบผิด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.01

**ข้อคำถามที่ 5** “การออมเงินแบบบัญชีฝากประจำพิเศษจะได้รับผลตอบแทนที่ดีและความเสี่ยงต่ำ” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 84.17 และตอบผิด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83

**ข้อคำถามที่ 6** “ประเภทของบัญชีเงินฝากมี 2 ประเภท คือ บัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบผิด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 65.47 และตอบถูก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 34.53



**ข้อคำถามที่ 7** “บัญชีเงินฝากแบบออมทรัพย์เหมาะสำหรับการฝากเงินเพื่อกรณีฉุกเฉินเนื่องจากฝากถอนได้สะดวก” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 93.53 และตอบผิด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.47

**ข้อคำถามที่ 8** “เมื่อเวลาผ่านไปมูลค่าของเงินจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น เงิน 100 บาทในวันนี้ จะมีมูลค่าไม่ถึง 100 บาทในอีก 1 ปีข้างหน้า และถ้าปล่อยทิ้งไว้เฉยๆ มูลค่าของเงินจะลดลงไปเรื่อยในปีถัดไป สังเกตได้จากค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกปีจากอัตราเงินเฟ้อ” พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูก จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 80.58 และตอบผิด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.42

**ข้อคำถามที่ 9** “เงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 92.09 และตอบผิด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.92

**ข้อคำถามที่ 10** “สาเหตุของเงินเฟ้อเกิดจากการที่ประชาชนมีเงินตราในมือมาก หรือมีเงินในระบบเศรษฐกิจมาก แต่การผลิตสินค้ามีน้อย จึงทำให้สินค้ามีราคาแพง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 87.05 และตอบผิด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.95

และหากพิจารณาระดับความรู้ในการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2544) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ความรู้ระดับน้อย ความรู้ระดับปานกลาง และความรู้ระดับมาก ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ในการออมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.01 รองลงมา ความรู้ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.27 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.72 ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ในการออม

ระดับความรู้ในการออม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับน้อย (น้อยกว่า 60 คะแนน)	1	0.72
ระดับปานกลาง ( 60 – 75 คะแนน)	24	17.27
ระดับมาก ( มากกว่า 75 คะแนน)	114	82.01

#### ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

จากการศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาตึกวิทยา จำนวน 139 คน ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการออม

$n = 139$

ข้อความถาม	(จำนวน/ร้อยละ)				
	ประจำสม่ำเสมอ	เป็นประจำ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1.ท่านมีการออมเงิน	55 (39.57)	51 (36.69)	27 (19.42)	3 (2.16)	3 (2.16)
2.ท่านมีการวางแผนการออม	44 (31.65)	56 (40.29)	31 (22.30)	5 (3.60)	2 (2.16)
3.ท่านมีการดูแลการเงินของท่าน	37 (26.62)	71 (51.08)	23 (16.55)	6 (4.32)	2 (1.44)
4.ท่านสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงิน	37 (26.62)	54 (38.85)	35 (25.18)	9 (6.47)	3 (2.16)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการออม (ต่อ)

$n = 139$

ข้อคำถาม	(จำนวน/ร้อยละ)				
	ประจำ สม่ำเสมอ	เป็น ประจำ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
5.ท่านเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำ	53 (38.13)	50 (35.97)	26 (18.71)	7 (5.04)	3 (2.16)
6.ท่านเลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบัน การเงิน ที่เป็นภาครัฐ	50 (35.97)	58 (41.73)	22 (15.83)	5 (3.60)	4 (2.88)
7.ท่านจะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อน เหลือจาก การเก็บออมคือค่าใช้จ่าย	35 (25.18)	57 (41.01)	41 (29.50)	3 (2.16)	3 (2.16)
8.ท่านจะเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มี ความเข้าใจอย่างแท้จริง	42 (30.22)	62 (44.60)	24 (17.27)	8 (5.76)	3 (2.15)
9.ท่านมีการแยกบัญชีสำหรับการออมเงินและ บัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจน	52 (37.41)	47 (33.81)	31 (22.30)	6 (4.32)	3 (2.16)
10.ท่านมีการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัด สินใจเลือกรูปแบบการออมเงิน	49 (35.25)	59 (42.45)	21 (15.11)	6 (4.32)	4 (2.88)

จากตารางที่ 9 สามารถอธิบายได้ดังนี้

**ข้อคำถามที่ 1** “ท่านมีพฤติกรรมการออมเงิน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการออมเงินเป็นประจำสม่ำเสมอ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 39.57 รองลงมา คือ มีพฤติกรรมการออมเงินเป็นประจำ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 36.69 และ มีพฤติกรรมการออมเงินเป็นบางครั้ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.42 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 2 “ท่านมีการวางแผนการออม”** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการวางแผนการออม เป็นประจำ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 40.29 รองลงมา คือ มีการวางแผนการออมประจำสม่ำเสมอ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 26.62 และมีการวางแผนการออมเป็นบางครั้ง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.55 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 3 “ท่านมีการดูแลการเงินของท่าน”** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดูแลการเงินเป็นประจำ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 51.08 รองลงมา คือ มีการดูแลการเงินประจำสม่ำเสมอ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 31.65 และมีการดูแลการเงินเป็นบางครั้ง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 4 “ท่านสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงิน”** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสืบค้นข้อมูลข่าวสารความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงินเป็นประจำ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 38.85 รองลงมา คือ มีการสืบค้นข้อมูลข่าวสารความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงินประจำสม่ำเสมอ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62 และมีการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงินเป็นบางครั้ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.18 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 5 “ท่านเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำ”** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นประจำสม่ำเสมอ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 รองลงมาคือเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นประจำ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 35.97 และเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นบางครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.71 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 6 “ท่านเลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐ”** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐเป็นประจำ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 41.73 รองลงมา เลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐประจำสม่ำเสมอ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 35.97 และเลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐเป็นบางครั้ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 7** “ท่านจะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อน เหลือจากการเก็บออมคือ ค่าใช้จ่าย” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อนเหลือจากการเก็บออมจึงเอาไปเป็นค่าใช้จ่ายเป็นประจำ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.01 รองลงมา คือ จะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อนเหลือจากการเก็บออมจึงเอาไปเป็นค่าใช้จ่ายบางครั้ง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 และนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อนเหลือจากการเก็บออมจึงเอาไปเป็นค่าใช้จ่ายประจำสม่ำเสมอ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.18 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 8** “ท่านจะเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงเป็นประจำ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมา คือ เลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงประจำสม่ำเสมอ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 30.22 และเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงเป็นบางครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.27 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 9** “ท่านมีการแยกบัญชีสำหรับการออมเงินและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแยกบัญชีสำหรับการออมเงินและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจนประจำสม่ำเสมอ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 37.41 รองลงมา คือ แยกบัญชีสำหรับการออมเงินและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจนเป็นประจำ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.81 และการแยกบัญชีสำหรับการออมเงินและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจนเป็นบางครั้ง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 10** “ท่านมีการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงิน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินเป็นประจำ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 42.45 รองลงมาคือ เปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินประจำสม่ำเสมอ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินเป็นบางครั้ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.11 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับพฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จากค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา แสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามพฤติกรรมการออมของกลุ่ม ตัวอย่าง

ข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านมีการออมเงิน	4.09	0.93	มาก
2. ท่านมีการวางแผนการออม	3.96	0.94	มาก
3. ท่านมีการดูแลการเงินของท่าน	3.97	0.86	มาก
4. ท่านสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออม	3.81	0.97	มาก
5. ท่านเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำ	4.03	0.98	มาก
6. ท่านเลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐ	4.04	0.96	มาก
7. ท่านจะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อนนำไปใช้จ่าย	3.85	0.90	มาก
8. ท่านจะเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่เข้าใจอย่างแท้จริง	3.95	0.95	มาก
9. ท่านแยกบัญชีสำหรับการออมและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจน	4.00	0.99	มาก
10. ท่านเปรียบเทียบข้อมูลก่อนตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม	4.03	0.97	มาก
<b>รวม</b>	<b>3.97</b>	<b>0.95</b>	<b>มาก</b>



จากตารางที่ 10 สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการออมเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีพฤติกรรมการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลข่าวสารความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมรูปแบบการออมเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97

### ส่วนที่ 5 ทักษะการออมของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนศาลาติกวิทยา จำนวน 139 คน ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทักษะการออม

$n=139$

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ	(จำนวน/ร้อยละ)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่าความรู้ทางด้านการออมจะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการออม ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	74 (53.24)	54 (38.85)	11 (7.91)	0 (0.00)	0 (0.00)
2. ท่านคิดว่าการศึกษารูปแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออม เป็นสิ่งที่จำเป็น	81 (58.27)	46 (33.09)	11 (7.91)	0 (0.00)	1 (0.73)
3. การออมช่วยให้ท่านมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต	75 (53.96)	54 (38.85)	8 (5.76)	2 (1.44)	0 (0.00)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติการออม (ต่อ)

$n=139$

ข้อความเกี่ยวกับทัศนคติ	(จำนวน/ร้อยละ)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
4. ท่านตั้งเป้าหมายการออมเงินระยะยาวและพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	68 (48.92)	56 (40.29)	10 (7.19)	1 (0.72)	4 (2.88)
5. ท่านมีความพึงพอใจในแผนการออมเงินของท่านในปัจจุบัน	45 (32.37)	60 (43.17)	29 (20.86)	3 (2.16)	2 (1.44)
6. ท่านคิดว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิใช่เพื่อการออม เหลือจากการออมคือการใช้จ่าย	42 (30.22)	64 (46.04)	21 (15.11)	8 (5.76)	4 (2.88)
7. ท่านมีความพอใจในการเก็บออมเงินมากกว่าการใช้เงิน	40 (28.78)	68 (48.92)	22 (15.83)	7 (5.04)	2 (1.44)
8. ท่านมีความสุขกับการเก็บออมเงินเพื่ออนาคต	50 (35.97)	65 (46.76)	15 (10.79)	7 (5.04)	2 (1.44)
9. ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินและพยายามทำให้ได้ตามแผน	53 (38.13)	58 (41.73)	23 (16.55)	3 (2.16)	2 (1.44)

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้

**ข้อความที่ 1** “ท่านคิดว่าความรู้ทางด้านการออมจะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการออมได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 53.24 รองลงมา คือ เห็นด้วย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 38.85 และไม่แน่ใจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 2** “ท่านคิดว่าการศึกษารูปแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออมเป็นสิ่งที่จำเป็น” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 58.27 รองลงมา คือ เห็นด้วย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 33.09 และไม่แน่ใจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 3** “การออมช่วยให้ท่านมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 53.96 รองลงมา คือ เห็นด้วย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 38.85 และไม่แน่ใจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 4** “ท่านตั้งเป้าหมายการออมเงินระยะยาวและพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.92 รองลงมา คือ เห็นด้วย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 40.29 และไม่แน่ใจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.19 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 5** “ท่านมีความพึงพอใจในแผนการออมเงินของท่านในปัจจุบัน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 43.17 รองลงมา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.37 และไม่แน่ใจ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.86 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 6** “ท่านคิดว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิได้เพื่อการออมเหลือจากการออมคือการใช้จ่าย” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 46.04 รองลงมา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 30.22 และไม่แน่ใจ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.11 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 7** “ท่านมีความพอใจในการเก็บออมเงินมากกว่าการใช้เงิน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.92 รองลงมา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 และไม่แน่ใจ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 8** “ท่านมีความสุขกับการเก็บออมเงินเพื่ออนาคต” พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 46.76 รองลงมา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 35.97 และไม่แน่ใจ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.79 ตามลำดับ

**ข้อคำถามที่ 9** “ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินและพยายามทำให้ได้ตามแผน” พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 41.73 รองลงมา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 และไม่แน่ใจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.55 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับทัศนคติการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จากค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา แสดงดังตารางที่ 12

**ตารางที่ 12** ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามทัศนคติการออมของกลุ่มตัวอย่าง

ทัศนคติการออม	$\bar{X}$	SD.	ระดับทัศนคติ
1. ท่านคิดว่าความรู้ทางการออมจะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการออม ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.45	0.64	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่าการศึกษารูปแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออม เป็นสิ่งที่จำเป็น	4.48	0.71	มากที่สุด
3. การออมช่วยให้ท่านมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต	4.45	0.67	มากที่สุด
4. ท่านตั้งเป้าหมายการออมเงินระยะยาว และพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.32	0.87	มากที่สุด
5. ท่านมีความพึงพอใจในแผนการออมเงินของท่านในปัจจุบัน	4.03	0.87	มาก

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามทัศนคติการออมของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ทัศนคติการออม	$\bar{X}$	SD.	ระดับทัศนคติ
6.ท่านคิดว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิไ้เพื่อการออม เหลือจากการออมคือการใช้จ่าย	3.95	0.97	มาก
7.ท่านมีความพอใจในการเก็บออมเงิน มากกว่าการใช้เงิน	3.99	0.88	มาก
8.ท่านมีความสุขกับการเก็บออมเงินเพื่อ อนาคต	4.11	0.89	มาก
9.ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินและพยายาม ทำให้ได้ตามแผน	4.13	0.87	มาก
<b>รวม</b>	<b>4.21</b>	<b>0.83</b>	<b>มากที่สุด</b>

จากตารางที่ 12 สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติการออมเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่ (2) “ท่านคิดว่าการศึกษาแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออมเป็นสิ่งที่จำเป็น” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 และข้อคำถามที่ (6) “ท่านคิดว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิไ้เพื่อการออม เหลือจากการออมคือการใช้จ่าย” มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97

## บทที่ 5

### สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนสาธิตกวิทยา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูในกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ คือ มีอายุระหว่าง 39 – 54 ปี (ณ ปี พ.ศ. 2562) จำนวน 139 คน สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

#### 1. สรุปผลการศึกษา

##### 1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.15 มีอายุระหว่าง 39-43 ปี ร้อยละ 74.10 มีอายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี ร้อยละ 65.47 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 48.20 ระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี ร้อยละ 66.19 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 34.53 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 5 คน คิดเป็นร้อยละ 66.19

##### 1.2 รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมโดยนำเงินไปฝากธนาคาร ร้อยละ 70.50 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้หลังเกษียณ ร้อยละ 29.49 โดยเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21 - 30 ปี ร้อยละ 82.73 มีการออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500-1,000 บาทต่อครั้ง ร้อยละ 44.61 มีความถี่ในการออม จำนวน 11-20 ครั้งต่อปี ร้อยละ 70.50 โดยเลือกออมกับธนาคารกรุงไทย ร้อยละ 43.88

##### 1.3 ความรู้การออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการออมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.01 เมื่อพิจารณาความรู้เรื่องการออมเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบถูกในสัดส่วนมากที่สุด คือ



เรื่องความหมายของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ร้อยละ 99.28 และข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดในสัดส่วนมากที่สุดคือ เรื่องประเภทของบัญชีเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 65.47

#### 1.4 พฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีการออมเงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และข้อคำถามที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

#### 1.5 ทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะการออมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.83 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความคิดเห็นที่ว่าการศึกษา รูปแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออมเป็นสิ่งจำเป็น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดเห็นที่ว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิไ้เพื่อการออม เหลือจากการออมคือการใช้จ่าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

## 2. อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

### 2.1 รูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

จากการศึกษารูปแบบการออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินโดยการนำเงินไปฝากกับธนาคาร ในลักษณะบัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ ในสัดส่วนที่มากกว่าการออมในรูปแบบอื่นๆ เช่น การออมในรูปแบบของการทำประกันชีวิต การซื้อสลากออมทรัพย์ การซื้อสังหาริมทรัพย์หรือการซื้อสินทรัพย์จำพวกทองคำแท่งหรือทองรูปพรรณ ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดารารัตน์ โคลิวิวัฒน์ (2558) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการกองทัพอากาศส่วนใหญ่มีการออมเงินโดยนำไปฝากธนาคารในรูปแบบบัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ และสอดคล้องกับการศึกษาของเกษมศรี ปุชนียวงศ์ (2558)



ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกลุ่มบุคคล

ช่วงอายุระหว่าง 25 – 35 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเงินโดยนำไปฝากธนาคารในรูปแบบของบัญชีเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือบัญชีเงินฝากประจำ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของ ชานีเยะ ช่างวัฒนกุล (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมแบบนำเงินไปฝากธนาคารในสัดส่วนมากที่สุด

และจากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21-30 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นช่วงเริ่มต้นของวัยทำงานหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ เนื่องพลี (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มมีการออมตั้งแต่เริ่มทำงาน โดยให้เหตุผลในการออมเพื่อใช้หลังเกษียณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ วรรณกุล และนงนิตย์ จันทร์จรัส (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อไว้ใช้จ่ายหลังวัยเกษียณและจากการศึกษาจะเห็นได้ว่า การออมเงินแต่ละครั้งอยู่ที่ 500-1,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนการออมต่อครั้งที่ไม่มากนักแต่อาศัยความถี่ในการออมบ่อยครั้ง โดยความถี่ในการออม อยู่ที่ 11-20 ครั้งต่อปี และเลือกออมเงินกับธนาคารกรุงไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ระบบเงินเดือนของข้าราชการครูกลุ่มตัวอย่างผูกเชื่อมกับธนาคารกรุงไทย จึงมีความสะดวกในการออมรวมถึงการทำธุรกรรมอื่นๆ กับธนาคารกรุงไทย รวมถึงอาจเนื่องมาจากธนาคารกรุงไทยมีจำนวนสาขาย่อยมาก ทำให้สะดวกในการทำธุรกรรม

## 2.2 ความรู้การออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชันเอ็กซ์

จากการศึกษาความรู้การออมของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้การออมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ถึงร้อยละ 82.01 สอดคล้องกับการศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทย (2559) ซึ่งได้ทำการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย ปี 2559 พบว่า กลุ่มเจเนอเรชันเอ็กซ์เป็นช่วงวัยที่มีความรู้ทางการเงินดีที่สุดในเรื่องของการออม และมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ รวีพรรณ อุดรินทร์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนในระดับมาก รวมถึงอาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้าราชการครู ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความรู้ มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบกับการได้รับสวัสดิการที่ดีในการประกอบอาชีพครู จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการออมเป็นอย่างดี และเมื่อพิจารณาข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกร้อยละมากที่สุด คือ เรื่องเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อัตราดอกเบี้ยนั้นถือเป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสำคัญในการศึกษาหาความรู้ เพราะถือเป็นเรื่องของรายได้เปรียบ-เสียเปรียบ ดังนั้นจึงต้องศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจออมเงินโดยละเอียด เพื่อความปลอดภัยของตนเอง และประโยชน์สูงสุดที่ตนเองควรได้รับ และข้อที่ตอบผิดร้อยละมากที่สุดเรื่องประเภทของบัญชีเงินฝากมี 2 ประเภท คือ บัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคคลส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับบัญชีเงินฝากประเภทบัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ เพราะประเภทของบัญชีดังกล่าวเป็นบัญชีที่คนทั่วไปเลือกใช้สำหรับออมเงิน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วประเภทของบัญชีเงินฝากมีมากกว่า 2 ประเภท ในปัจจุบันมีบัญชีเงินฝากหลากหลายรูปแบบมีทั้งระยะสั้น ระยะยาว อีกทั้งสถาบันการเงินแต่ละแห่งยังมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของรูปแบบการฝากเงิน ระยะเวลาในการฝากเงิน และอัตราดอกเบี้ย

### 2.3 พฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชันเอ็กซ์

จากการศึกษาพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 สอดคล้องกับการศึกษาของ อนุสรา สุภา (2562) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการเงินกับการเลือกรูปแบบการออม : กรณีศึกษา ลูกค้าของธนาคารกรุงไทย สาขาเซ็นทรัลแอร์พอร์ต เชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก และมีสอดคล้องกับการศึกษาของ จรินทร์น์ วรวงศ์พิทักษ์ และพาริตา เอ็ลลาฮี (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัย ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิตารัตน์ ตันนิรัตน์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดนครนายก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน และจากการศึกษาจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการสืบค้นข้อมูลข่าวสารความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการออมที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ไม่มีความซับซ้อนและการออมแต่ละครั้งมีจำนวนไม่มาก โดยนำเงินในฝากธนาคารในรูปแบบบัญชีออมทรัพย์และบัญชีฝากประจำ จึงให้ความสำคัญในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารความรู้การออมก่อนการตัดสินใจน้อยกว่าข้ออื่นๆ

## 2.4 ทศนคติการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

จากการศึกษาทศนคติการออมของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทศนคติการออมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 สอดคล้องกับการศึกษาของลดดา พิศกุล และอารยา โพธิศิริ (2562) ซึ่งได้ทำการศึกษาทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทศนคติที่ดีต่อการเก็บออมเงิน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของธิดารัตน์ ต้นนิรัตน์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดนครนายก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทศนคติการออมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของอารีย์ แฝ้วสกุลพันธ์ (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนทางการเงินโดยมีทศนคติเกี่ยวกับการวางแผนเก็บออมเงินในระดับมากที่สุด และข้อความที่ว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มีไว้เพื่อการออมเหลือจากการออมคือการใช้จ่าย มีค่าคะแนนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในทางปฏิบัติในชีวิตจริงกลุ่มตัวอย่างมีความจำเป็นที่จะต้องนำเงินที่ได้ไปชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นประจำรายเดือน เหลือจากค่าใช้จ่ายจึงนำมาเก็บออม ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนเงินที่ออมแต่ละครั้งจะมีจำนวนไม่มากนักแต่จะมีความถี่ในการออมเงินหลายครั้งในหนึ่งปี และสอดคล้องกับการศึกษาของ สกุนา หวังเอียด และวรลักษณ์ หิมะกลัศ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมหักค่าใช้จ่ายก่อนแล้วจึงเก็บออมภายหลัง

## 3. ข้อเสนอแนะ

### 3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1) ด้านความรู้ในการออม จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องประเภทของบัญชีเงินฝาก โดยเข้าใจว่าบัญชีเงินฝากนั้นมี 2 ประเภท คือ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และ บัญชีเงินฝากประจำ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของบัญชีเงินฝากเพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่ลูกค้า

2) ด้านพฤติกรรมในการออม จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมในเรื่องของการสืบค้นข้อมูลข่าวสารการออมก่อนการตัดสินใจออม ของกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นในการเลือกรูปแบบการออมหรือการลงทุน ทุกคนควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมหรือการลงทุนได้อย่างเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

3) ด้านทัศนคติในการออม จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าความคิดเห็นว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิไ้เพื่อการออมเหลือจากการออม คือ การใช้จ่าย มีค่าคะแนนน้อยที่สุด นั้นแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมน้อย ดังนั้นเราควรปลูกฝังหรือสร้างทัศนคติที่ดีต่อการออม โดยให้ความสำคัญกับการเก็บออมก่อนการใช้จ่าย

4) ด้านรูปแบบการออม จากการศึกษาจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง (ข้าราชการครู กลุ่มเจนเนอร์เรชั่นเอ็กซ์) นิยมออมเป็นเงินสดกับธนาคารแสดงให้เห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานมีการวางแผนการออมตั้งแต่เริ่มต้นทำงานในปีแรกๆ โดยนิยมฝากเป็นเงินสด ดังนั้นธนาคารพาณิชย์อาจนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการวางแผนกำหนดนโยบายในการรักษารฐานลูกค้ากลุ่มนี้ให้เกิดการใช้ซ้ำในระยะยาวต่อไป รวมถึงนโยบายตอบแทนลูกค้ากลุ่มที่มีความผูกพันและจงรักภักดีต่อองค์กร

### 3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาค้างต่อไปควรศึกษาในเจนเนอร์เรชั่นอื่นๆ หรือกลุ่มสาขาอาชีพอื่นๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบในบริบทสังคม เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัันซึ่งจะทำให้เห็นสถานการณ์ในภาพรวมของสังคมไทย



## รายการอ้างอิง

- กรณีกา วาระวิชะนี. (2560). "ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์." การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เกษมศรี ปุชนิย์วงศ์. (2558). "การตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรินรัตน์ วรวงศ์พิทักษ์ และฟาริดา เอ็ลลาฮี. (2559). "พฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัย ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้." วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา: 885-883.
- จันทะสุก ลาดสะอาด โรจนา ธรรมจินดา และสุจรรย์พันธ์ สุวรรณพันธ์. (2561). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว." วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11, 1: 124-138.
- ชารวี บุตรบำรุง. (2555). **รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุ ของประชาชนอายุระหว่าง 30 - 40 ปี ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล. (2559). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล." สารนิพนธ์. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ดารากรณ์ โคนิธิวิวัฒน์. (2558). "การศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ." สารนิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนภรณ์ เนื่องพลี. (2561). "พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2536). **รายงานเศรษฐกิจและการเงินภาคใต้.** กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). "รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทยปี 2559." วารสารฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย: 1-75.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). "โครงการศึกษาด้านโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่มีนัยต่อการดำเนินนโยบาย." วารสารสาขานโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย(กรกฎาคม): 1-41.
- ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์. (2561). "การส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัด



- นครนายก." วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 7, (พิเศษ): 101-120.
- นภัสวรรณ คำสีม. (2556). "พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะของกลุ่มอาชีพชาเลี้ยงที่ศูนย์คัดแยกวัสดุรีไซเคิลใน เขตกรุงเทพฯและปริมณฑล." สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). "พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี." สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษิต.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญรุ่ง จันทร์นาค. (2554). **การออม**. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- ปฐมพร งามขำ. (2556). "ความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา โครงการโรงไฟฟ้าทดแทนโรงไฟฟ้าแม่เมาะ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปรารณา เหล่าคนดี. (2558). "การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด." สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนัสวี ศรีนนท์. (2560). "ทฤษฎีเจเนอเรชันกับกรอบวิถีคิด." **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย**, 6, 1: 364-373.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา** หน้าที่ 5-8. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2560). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560**. กรุงเทพฯ: บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.
- รวีพรรณ อุดรินทร์. (2561). "การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์." **วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**, 11, 2: 48-62.
- ลดดา พิศกุล และอารยา โพธิศิริ. (2562). "ทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา." **วารสารสังคมผู้สูงวัย : โอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา**, 6: 88-93.
- วรรณภา เฉลยบุญ. (2556). "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิกรานต์ เผือกมงคล. (2560). "ความรู้ทางการเงินของประชาชนจังหวัดปทุมธานี." **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราช**



ภฎวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12, 3: 311-323.

วิไลลักษณ์ ไทยอุตุส่าห์ และวลัยภรณ์ อัดตะนนท์. (2531). **รายงานผลการวิจัยเรื่องการเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิรินุช อินละคร. (2549). **การเงินบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). **กลยุทธ์การตลาดและการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยมุ่งที่ตลาด**. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

สกุณา หวังเอียด และวรลักษณ์ ทิมะกลัส. (2558). "พฤติกรรมออมเพื่อเตรียมตัวในการใช้ชีวิตหลังเกษียณของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่." **วารสารคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (วปส.). (2559). **สุขภาพคนไทย 2559**. นครปฐม: สำนักพิมพ์บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรื. (2548). **กรอบยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2560). **รายงานสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์.

สิริลักษณ์ วรรณกุล และนงคินี จันทร์จรัส. (2559). "พฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้ อายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี." **วารสารการจัดการ การเงิน การลงทุน มหาวิทยาลัยขอนแก่น**.

สุชาดา สะวะพรม. (2558). "การให้คุณค่า และลักษณะการออมเงินของผู้สูงอายุที่มาใช้บริการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาอาคารซิลลิคเฮ้าส์." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร**.

สุดาร์ตน์ พิมลรัตน์กานต์. (2560). "ปัจจัยแรงจูงใจในการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา." **วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ**, 8, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม).

อนุสรรา สุภา. (2562). "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการเงินกับการเลือกรูปแบบการออม : กรณีศึกษา ลูกค้ำของธนาคารกรุงไทย สาขาเซ็นทรัลแอร์พอร์ตเชียงใหม่." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.

อารีย์ แก้วสกุลพันธ์. (2561). "การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทย ในสถานศึกษา  
เอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่." วารสารกาสะลองคำ  
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 10, 1.





ภาคผนวก



### แบบสอบถาม

เรื่อง ทักษะการอมและรูปแบบการอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

#### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะการอมและรูปแบบการอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ของนางสาวกมลวิทย์ มีถาวร นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 รูปแบบการอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

ส่วนที่ 3 ความรู้การอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

ส่วนที่ 5 ทศนคติการอมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

โดยขอความกรุณาท่านกรอกข้อมูลโดยตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับจะนำไปใช้เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น ผู้ศึกษาหวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

### ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง  ให้ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

สังกัดโรงเรียน  โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน  โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา  
 โรงเรียนศาลาตึกวิทยา

#### 1. เพศ

ชาย  หญิง  เพศทางเลือก

#### 2. อายุ..... ปี

#### 3. อายุการทำงาน ..... ปี

#### 4. สถานภาพ

โสด  สมรส  หย่าร้าง/หม้าย

#### 5. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี  ปริญญาโทและสูงกว่า

#### 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน(ของตนเอง)

ต่ำกว่า 15,000 บาท  15,000 – 20,000 บาท

20,001 –30,000 บาท  30,001 – 40,000 บาท  40,001 บาทขึ้นไป

#### 7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว(รวมท่าน)

2 คน  3 – 5 คน  5 คนขึ้นไป

## ส่วนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง  ให้ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

### 1. ท่านออมเงินในรูปแบบใด

- เงินฝากธนาคาร เช่น เงินออมทรัพย์และเงินฝากประจำ
- การซื้อสลากออมทรัพย์
- การลงทุนในตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร และหุ้นกู้
- การออมกับธุรกิจประกัน เช่น การทำประกันชีวิต
- การซื้อสินทรัพย์ เช่น ทองคำรูปพรรณ ทองคำแท่ง และ เพชร
- การซื้อตราสารทุน เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ
- การซื้อสิ่งหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน และที่ดิน
- การซื้อกองทุนรวม

### 2. ท่านเริ่มออมเงินเมื่ออายุเท่าใด ..... ปี

### 3. ท่านมีวัตถุประสงค์การออมเพื่ออะไร

- เพื่อสร้างหลักประกันชีวิตในระหว่างยังทำงานและความมั่นคงทางการเงิน
- เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย
- ออมเพื่อใช้หลังเกษียณ
- ออมเพื่อครอบครัว (พ่อ แม่ ภรรยา สามี บุตร หลาน )
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

### 4. จำนวนเงินที่ออมต่อครั้ง ..... บาท

### 5. ความถี่ในการออมต่อปี ..... ครั้ง

### 6. ท่านออมเงินกับสถาบันการเงินใด

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> ธนาคารออมสิน      | <input type="checkbox"/> ธนาคารไทยพาณิชย์ |
| <input type="checkbox"/> ธนาคารกรุงไทย     | <input type="checkbox"/> ธนาคารกสิกรไทย   |
| <input type="checkbox"/> ธนาคาร ธกส.       |   |
| <input type="checkbox"/> สถาบันการเงินอื่น |   |
| <input type="checkbox"/> ธนาคารกรุงเทพ     |   |

### ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความรู้ในการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย  ลงใน  ให้ตรงกับความเห็นของท่าน

ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ถูก	ผิด
<b>ด้านอัตราดอกเบี้ย</b>		
1. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินได้ทำการจ่ายให้ เพื่อเป็นค่าตอบแทนสำหรับท่านที่นำเงินนั้นมาฝากไว้กับธนาคารต่าง ๆ ซึ่งแต่ละธนาคารนั้นก็ให้อัตราดอกเบี้ยที่ไม่เหมือนกัน		
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากแบบบัญชีฝากประจำจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าแบบบัญชีออมทรัพย์		
<b>ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน</b>		
3. การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่สูงย่อมนำมาซึ่งความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน		
4. การลงทุนที่ถูกต้องควรลงทุนในทรัพย์สินเพียงประเภทเดียว เนื่องจากเป็นการกระจายความเสี่ยง		
5. การออมเงินแบบบัญชีฝากประจำพิเศษจะได้รับผลตอบแทนที่ดีและความเสี่ยงต่ำ		
<b>ด้านผลิตภัณฑ์การออม</b>		
6. ประเภทของบัญชีเงินฝากมี 2 ประเภท คือ บัญชีออมทรัพย์ และ บัญชีฝากประจำ		
7. บัญชีเงินฝากแบบออมทรัพย์เหมาะสำหรับการฝากเงินเพื่อกรณีฉุกเฉิน เนื่องจากฝากถอนได้สะดวก		
<b>ด้านมูลค่าของเงินตามเวลา</b>		
8. เมื่อเวลาผ่านไปมูลค่าของเงินจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น เงิน 100 บาทในวันนี้ จะมีมูลค่าไม่ถึง 100 บาทในอีก 1 ปีข้างหน้า และถ้าปล่อยทิ้งไว้เฉยๆ มูลค่าของเงินจะลดลงไปเรื่อยในปีถัดไป สังเกตได้จากค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกปีจากอัตราเงินเฟ้อ		
<b>ด้านเงินเฟ้อ</b>		
9. เงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง		
10. สาเหตุของเงินเฟ้อเกิดจากการที่ประชาชนมีเงินตราในมือมาก หรือมีเงินในระบบเศรษฐกิจมาก แต่การผลิตสินค้าน้อย จึงทำให้สินค้านั้นมีราคาแพง		



ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ให้ตรงกับความเห็นของท่าน

5 = เป็นประจำสม่ำเสมอ 4 = เป็นประจำ 3 = บางครั้ง 2 = นานๆครั้ง 1 = ไม่เคย

ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ระดับความเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ท่านมีการออมเงิน					
2.ท่านมีการวางแผนการออม					
3.ท่านมีการดูแลการเงินของท่าน					
4.ท่านสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้การออมก่อนการตัดสินใจออมเงิน					
5.ท่านเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำ					
6.ท่านเลือกออมเงินหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่เป็นภาครัฐ					
7.ท่านจะนำเงินที่ได้มาเก็บออมก่อน เหลือจากการเก็บออมคือค่าใช้จ่าย					
8.ท่านจะเลือกออมหรือลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริง					
9.ท่านมีการแยกบัญชีสำหรับการออมเงินและบัญชีเงินเดือนอย่างชัดเจน					
10.ท่านมีการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงิน					

### ส่วนที่ 5 แบบสอบถามทัศนคติการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ให้ตรงกับความเห็นของท่าน

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อความในแบบสอบถาม	ระดับความเห็น				
	5	4	3	2	1
<b>ทัศนคติด้านความรู้การออม</b>					
1. ท่านคิดว่าความรู้ทางด้านการออมจะช่วยให้คุณสามารถวางแผนการออม ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
2. ท่านคิดว่าการศึกษารูปแบบการออมอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจออม เป็นสิ่งที่จำเป็น					
<b>ทัศนคติด้านความรู้สึกลับมั่นคงในชีวิต</b>					
3. การออมช่วยให้คุณมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต					
4. ท่านตั้งเป้าหมายการออมเงินระยะยาวและพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้					
5. ท่านมีความพึงพอใจในแผนการออมเงินของท่านในปัจจุบัน					
<b>ทัศนคติด้านพฤติกรรมการวางแผนใช้จ่ายเงิน</b>					
6. ท่านคิดว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่มิได้เพื่อการออม เหลือจากการออมคือการใช้จ่าย					
7. ท่านมีความพอใจในการเก็บออมเงินมากกว่าการใช้จ่ายเงิน					
8. ท่านมีความสุขกับการเก็บออมเงินเพื่ออนาคต					
9. ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินและพยายามทำให้ได้ตามแผน					

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวกมลวิทย์ มีถาวร
วัน เดือน ปี เกิด	18 กุมภาพันธ์ 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 ปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมกรรมการอาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	14/3 หมู่ 9 ตำบลทัพหลวง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

